

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

►B

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 165/2014

zo 4. februára 2014

o tachografoch v cestnej doprave, ktorým sa ruší nariadenie Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovom zariadení v cestnej doprave a mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy

(Text s významom pre EHP)

(Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 1)

Zmenené a doplnené:

Úradný vestník

		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1054 z 15. júla 2020	L 249	1	31.7.2020
► <u>M2</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1230 z 24. apríla 2024	L 1230	1	29.4.2024

▼B

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ)
č. 165/2014**

zo 4. februára 2014

o tachografoch v cestnej doprave, ktorým sa ruší nariadenie Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovom zariadení v cestnej doprave a mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy

(Text s významom pre EHP)

KAPITOLA I

ZÁSADY, ROZSAH PÔSOBNOSTI A POŽIADAVKY

Článok 1

Predmet úpravy a zásady

▼M1

1. Týmto nariadením sa ustanovujú povinnosti a požiadavky v súvislosti s konštrukciou, inštaláciou, používaním, skúšaním a kontrolou tachografov používaných v cestnej doprave s cieľom overiť dodržiavanie nariadenia (ES) č. 561/2006, nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009⁽¹⁾, (ES) č. 1072/2009⁽²⁾, (ES) č. 1073/2009⁽³⁾, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/15/ES⁽⁴⁾ a smerníc Rady 92/6/EHS⁽⁵⁾ a 92/106/EHS⁽⁶⁾, a pokiaľ ide o vysielanie pracovníkov

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolenia prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 51).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlach prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 72).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlach prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006 (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 88).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/15/ES z 11. marca 2002 o organizácii pracovnej doby osôb vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave (Ú. v. ES L 80, 23.3.2002, s. 35).

⁽⁵⁾ Smernica Rady 92/6/EHS z 10. februára 1992 o montáži a používaní zariadení obmedzujúcich rýchlosť pre určité kategórie motorových vozidiel v Spoločenstve (Ú. v. ES L 57, 2.3.1992, s. 27).

⁽⁶⁾ Smernica Rady 92/106/EHS zo 7. decembra 1992 o stanovení spoločných pravidiel pre určité typy kombinovanej dopravy tovaru medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 368, 17.12.1992, s. 38).

▼M1

v cestnej doprave, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES⁽¹⁾, 2014/67/EÚ⁽²⁾ a (EÚ) 2020/1057⁽³⁾.

▼B

Tachografy splňajú, pokiaľ ide o ich konštrukciu, inštaláciu, používanie a skúšanie, požiadavky tohto nariadenia.

2. Týmto nariadením sa ustanovujú podmienky a požiadavky, na základe ktorých sa informácie a údaje, okrem osobných údajov, zaznamenané, spracované alebo uložené v tachografoch môžu použiť na iné účely, ako je overenie dodržiavania aktov uvedených v odseku 1.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú vymedzenia pojmov ustanovené v článku 4 nariadenia (ES) č. 561/2006.

2. Okrem vymedzení pojmov uvedených v odseku 1 sa na účely tohto nariadenia uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „tachograf“ alebo „záznamové zariadenie“ je zariadenie určené na inštaláciu do cestných vozidiel na účely automatického alebo polohomatického zobrazovania, zaznamenávania, tlačenia, ukladania a výstupu údajov o pohybe vrátane rýchlosť takýchto vozidiel v súlade s článkom 4 ods. 3 a podrobnosti o určitých dobách činnosti ich vodičov;
- b) „jednotka vozidla“ je tachograf okrem snímača pohybu a káblov pripojených k snímaču. Jednotka vozidla môže byť bud' jedna jednotka, alebo niekoľko jednotiek rozložených vo vozidle, pokiaľ vyhovuje bezpečnostným požiadavkám tohto nariadenia; jednotka vozidla obsahuje okrem iného procesor, dátovú pamäť, funkciu merania času, dve rozhrania inteligentnej karty pre vodiča a druhého vodiča, tlačiareň, displej, konektory a ovládač na zapisovanie vstupov užívateľa;
- c) „snímač pohybu“ je časť tachografu, ktorá poskytuje signál udávajúci rýchlosť vozidla a/alebo prejdenú vzdialenosť;

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/67/EÚ z 15. mája 2014 o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu („nariadenie o IMI“) (Ú. v. EÚ L 159, 28.5.2014, s. 11).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1057 z 15. júla 2020, ktorou sa stanovujú špecifické pravidlá vo vzťahu k smernici 96/71/ES a smernici 2014/67/EU pre vysielanie vodičov v odvetví cestnej dopravy a ktorou sa mení smernica 2006/22/ES, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa dodržiavania predpisov, a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 249, 31.7.2020, s. 49).

▼B

- d) „tachografová karta“ je inteligentná karta určená na používanie s tachografom, ktorá umožňuje tachografu určiť funkciu držiteľa karty a umožňuje prenášať a ukladať údaje;
- e) „záznamový list“ je list určený na záchytenie a zachovanie zaznamenaných údajov, ktorý sa vkladá do analógového tachografu a na ktorý značkové zariadenie analógového tachografa súvislo vpíše informácie, ktoré majú byť zaznamenané;
- f) „karta vodiča“ je tachografová karta vydaná konkrétnemu vodičovi orgánmi členského štátu, ktorá identifikuje vodiča a umožňuje ukladať údaje o činnosti vodiča;
- g) „analógový tachograf“ je tachograf, ktorý využíva záznamový list v súlade s týmto nariadením;
- h) „digitálny tachograf“ je tachograf, ktorý využíva tachografovú kartu v súlade s týmto nariadením;
- i) „kontrolná karta“ je tachografová karta, ktorú vnútroštátnemu príslušnému kontrolnému orgánu vydali orgány členského štátu a ktorá identifikuje kontrolný orgán a prípadne aj kontrolného úradníka a ktorá umožňuje prístup k údajom uloženým v dátovej pamäti alebo na karte vodiča a prípadne na dielenských kartách na účel ich čítania, vytlačenia a/alebo stiahnutia;
- j) „podniková karta“ je tachografová karta vydaná orgánmi členského štátu dopravnému podniku, ktorý musí prevádzkovať vozidlá vybavené tachogramom, ktorá identifikuje príslušný dopravný podnik a umožňuje zobraziť, stiahnuť a vytlačiť údaje uložené v tachografe uzamknuté príslušným dopravným podnikom;
- k) „dielenská karta“ je tachografová karta vydaná orgánmi členského štátu určenému personálu výrobcu tachografov, montážnej firme, výrobcovi vozidla alebo dielni schváleným uvedeným členským štátom, ktorá identifikuje držiteľa karty a umožňuje skúšanie, kalibráciu a aktiváciu tachografov a/alebo stiahnutie údajov z nich;
- l) „aktivácia“ je fáza, v ktorej sa tachograf stáva použitím dielenskej karty plne funkčným a plní všetky funkcie vrátane bezpečnostných funkcií;
- m) „kalibrácia“ digitálneho tachografu je aktualizácia alebo potvrdenie parametrov vozidla vrátane identifikácie vozidla a charakteristiky vozidla, ktoré majú byť uložené v dátovej pamäti, použitím dielenskej karty;
- n) „stiahovanie“ z digitálneho tachografu je kopírovanie spolu s digitálnym podpisom časti alebo celej sady dátových súborov zaznamenaných v dátovej pamäti vozidla alebo v pamäti tachografovej karty za predpokladu, že sa počas tohto procesu nezmenia ani nevymažú žiadne uložené údaje;

▼B

- o) „*udalosť*“ je nezvyčajná operácia zistená digitálnym tachografom, ktorá môže mať za následok pokus o podvod;
- p) „*chyba*“ je nezvyčajná činnosť zistená digitálnym tachografom, ktorá môže mať za následok nesprávne fungovanie alebo zlyhanie zariadenia;
- q) „*inštalácia*“ je montáž tachografa do vozidla;
- r) „*neplatná karta*“ je karta, pri ktorej sa zistilo, že je chybná, alebo pri ktorej zlyhala počiatočná autentifikácia, alebo ešte nenastal začiatok jej platnosti, alebo jej platnosť sa skončila;
- s) „*pravidelná inšpekcia*“ je súbor činností vykonávaných na overenie toho, či tachograf riadne funguje, či jeho nastavenie zodpovedá parametrom vozidla a či k nemu neboli pripojené manipulačné zariadenia;
- t) „*oprava*“ je akákolvek oprava snímača pohybu alebo jednotky vozidla, ktorá si vyžaduje odpojenie napájania alebo jeho odpojenie od iných komponentov tachografa, alebo otvorenie snímača pohybu alebo jednotky vozidla;
- u) „*typové schválenie*“ je postup, ktorým členský štát v súlade s článkom 13 potvrdí, že tachograf, jeho príslušné komponenty alebo tachografová karta, ktoré sa majú uviesť na trh, splňajú požiadavky tohto nariadenia;
- v) „*interoperabilita*“ je schopnosť systémov a základných obchodných postupov na výmenu údajov a spoločné využívanie informácií;
- w) „*rozhranie*“ je zariadenie medzi systémami, prostredníctvom ktorého sa tieto systémy môžu spájať a vzájomne na seba pôsobiť;
- x) „*meranie času*“ je nepretržitý digitálny záznam koordinovaného univerzálneho dátumu a času (universal date and time – UTC);
- y) „*úprava času*“ je automatická úprava aktuálneho času v pravidelných intervaloch s toleranciou v rozmedzí maximálne jednej minúty alebo úprava vykonaná počas kalibrácie;
- z) „*otvorená norma*“ je norma stanovená v dokumente o špecifikácii noriem, dostupnom bezplatne alebo za symbolický poplatok, ktorá je dostupná na účely kopírovania, distribúcie alebo na použitie, a to bezplatne alebo za symbolický poplatok.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Tachografy sa inštalujú a používajú vo vozidlách evidovaných v členskom štáte, ktoré sa používajú na cestnú osobnú alebo nákladnú dopravu a na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 561/2006.

▼B

2. Členské štáty môžu vyňať z uplatňovania tohto nariadenia vozidlá uvedené v článku 13 ods. 1 a 3 nariadenia (ES) č. 561/2006.

3. Členské štáty môžu vyňať z uplatňovania tohto nariadenia vozidlá používané na dopravné činnosti, ktorým sa udelila výnimka v súlade s článkom 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 561/2006.

Členské štáty môžu vyňať z uplatňovania tohto nariadenia vozidlá používané na dopravné činnosti, ktorým bola udelená výnimka v súlade s článkom 14 ods. 2 nariadenia (ES) č. 561/2006; informujú o tom neodkladne Komisiu.

▼M1

4. Najneskôr do troch rokov po skončení roka, v ktorom nadobudli účinnosť podrobnej ustanovenia uvedené v článku 11 druhom odseku, sa inteligentným tachografovom v súlade s článkami 8, 9 a 10 tohto nariadenia vybavia tieto kategórie vozidiel prevádzkovaných v členskom štáte, ktorý nie je členským štátom ich evidencie:

- a) vozidlá vybavené analógovým tachografovom;
- b) vozidlá vybavené digitálnym tachografom spĺňajúcim špecifikácie uvedené v prílohe IB k nariadeniu (EHS) č. 3821/85 platné do 30. septembra 2011;
- c) vozidlá vybavené digitálnym tachografom spĺňajúcim špecifikácie uvedené v prílohe IB k nariadeniu (EHS) č. 3821/85 platné od 1. októbra 2011, a
- d) vozidlá vybavené digitálnym tachografom spĺňajúcim špecifikácie uvedené v prílohe IB k nariadeniu (EHS) č. 3821/85 platné od 1. októbra 2012.

4a. Najneskôr do štyroch rokov od nadobudnutia účinnosti podrobnej ustanovení uvedených v článku 11 druhom odseku sa vozidlá vybavené inteligentným tachografovom v súlade s prílohou IC k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2016/799⁽¹⁾, ktoré sú prevádzkované v členskom štáte, ktorý nie je členským štátom ich evidencie, vybavia inteligentným tachografovom v súlade s článkami 8, 9 a 10 tohto nariadenia.

▼B

5. V prípade vnútrosťatných dopravných činností môžu členské štáty žiadať inštaláciu a používanie tachografov v súlade s týmto nariadením v akomkoľvek vozidle, pre ktoré sa ich inštalácia a používanie podľa odseku 1 inak nevyžaduje.

Článok 4

Požiadavky a zaznamenávané údaje

1. Tachografy vrátane externých komponentov, tachografové karty a záznamové listy spĺňajú prísne technické a iné požiadavky, aby sa mohlo toto nariadenie náležite vykonávať.

⁽¹⁾ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/799 z 18. marca 2016, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 165/2014, ktorým sa ustanovujú požiadavky na konštrukciu, skúšanie, montáž, prevádzku a opravu tachografov a ich komponentov (U. v. EÚ L 139, 26.5.2016, s. 1).

▼B

2. Tachografy a tachografové karty spĺňajú tieto požiadavky:
  - zaznamenávajú presné a spoľahlivé údaje o vodičovi, činnosti vodiča a o vozidle,
  - sú zabezpečené, aby zaručovali najmä integritu a pôvod zdroja údajov zaznamenávaných jednotkami vozidla a snímačmi pohybu a údajov získaných z jednotiek vozidla a snímačov pohybu,
  - sú interoperabilné, pokiaľ ide o interoperabilitu medzi rôznymi generáciami jednotiek vozidla a tachografových kariet,
  - umožňujú účinné overenie dodržiavania tohto nariadenia a ďalších uplatnitelných právnych aktov,

▼M1

- majú dostatočnú pamäťovú kapacitu na uchovávanie všetkých údajov vyžadovaných podľa tohto nariadenia,

▼B

- sú ústretové voči používateľovi.

3. Digitálne tachografy zaznamenávajú tieto údaje:

- a) prejdenú vzdialenosť a rýchlosť vozidla;
- b) čas;
- c) polohu vozidla na miestach uvedených v článku 8 ods. 1;
- d) totožnosť vodiča;
- e) činnosť vodiča;
- f) kontrolu, kalibračné údaje a údaje o oprave tachografu vrátane identifikačných údajov dielne;
- g) udalosti a poruchy.

4. Analógové tachografy zaznamenávajú aspoň údaje uvedené v odseku 3 písm. a), b) a e).

5. Prístup k údajom uchovávaným v tachografe a tachografovej karte sa môže kedykoľvek udeliť:

- a) príslušným kontrolným orgánom;
- b) príslušnému dopravnému podniku, aby mohol plniť svoje zákonné povinnosti, najmä tie, ktoré sú uvedené v článkoch 32 a 33.

6. Sťahovanie údajov sa vykonáva s čo najmenším zdržaním pre dopravné podniky alebo vodičov.

7. Údaje zaznamenávané tachografovom, ktoré môžu byť prenesené do tachografu alebo z neho, či už bezdrôtovo, alebo elektronicky, majú formu verejne dostupných protokolov, ako sa vymedzuje v otvorených normách.

8. S cieľom zabezpečiť zosúladenie tachografu a tachografových kariet so zásadami a požiadavkami v tomto nariadení, a najmä v tomto článku, prijme Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov podrobne ustanovenia nevyhnutné pre jednotné uplatňovanie tohto článku, a najmä ustanovenia, v ktorých sa ustanovia technické prostriedky na splnenie týchto požiadaviek. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania v zmysle článku 42 ods. 3.

▼B

9. Detailné ustanovenia uvedené v odseku 8 sa v príslušných prípadoch zakladajú na normách a zaručujú interoperabilitu a súlad medzi rôznymi generáciami jednotiek vozidla a všetkými tachografovými kartami.

Článok 5

Funkcie digitálneho tachografu

Digitálne tachografy zabezpečujú tieto funkcie:

- meranie rýchlosťi a vzdialenosťi,
- monitorovanie činností vodiča a stavu vedenia vozidla,
- monitorovanie vkladania a vyberania tachografových kariet,
- zaznamenávanie manuálnych zápisov vodiča,
- kalibráciu,
- automatické zaznamenávanie polohy vozidla na miestach uvedených v článku 8 ods. 1,
- monitorovanie kontrolných činností,
- zistenie a zaznamenávanie udalostí a chýb,
- čítanie z dátovej pamäte, zaznamenávanie a ukladanie v dátovej pamäti,
- čítanie z tachografových kariet a zaznamenávanie a ukladanie na tachografových kartách,
- úprava a meranie času,
- diaľkovú komunikáciu,
- podnikové blokovanie,
- zabudované a automatické skúšky.

Článok 6

Zobrazenie a výstrahy

1. Informácie v digitálnych tachografoch a tachografových kartách týkajúce sa činností vozidla, vodičov a druhých vodičov sa zobrazujú jasne, jednoznačne a ergonomicky.

2. Zobrazujú sa tieto informácie:

- a) čas;
- b) prevádzkový režim;
- c) činnosť vodiča:
  - ak je aktuálnou činnosťou vodiča vedenie vozidla, aktuálny nepretržitý čas vodiča pri vedení vozidla a aktuálny kumulovaný čas prestávok,

▼B

— ak je aktuálnou činnosťou vodiča pohotovosť/iná práca/odpočinok alebo prestávka, aktuálny čas trvania uvedenej činnosti (od času, kedy bola zvolená) a aktuálny kumulatívny čas prestávok;

- d) údaje týkajúce sa výstrah;
- e) údaje týkajúce sa prístupu k menu.

Doplňujúce informácie možno zobrazovať za predpokladu, že sa dajú zreteľne odlišiť od informácií požadovaných v tomto odseku.

3. Digitálne tachografy s cieľom uľahčiť dodržiavanie príslušných právnych predpisov varujú vodičov v prípade zistenia akejkoľvek udalosti a/alebo chyby, pred prekročením maximálneho povoleného nepretržitého času vedenia vozidla a pri prekročení tohto času.

4. Výstrahy musia byť vizuálne a môžu byť aj zvukové. Čas trvania výstrah musí byť aspoň 30 sekúnd, pokial' ich užívateľ nevezme na vedomie stlačením ktoréhokoľvek tlačidla tachografu. Dôvod pre výstrahu sa zobrazuje na tachografe a zostane viditeľný, až kým ho užívateľ nevezme na vedomie osobitným tlačidlom alebo príkazom tachografu.

5. S cieľom zabezpečiť zosúladenie tachografov s požiadavkami tohto článku, pokial' ide o zobrazovanie a výstrahy, Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov podrobne ustanovenia nevyhnutné na jednotné uplatňovanie tohto článku. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

▼M1

Článok 7

Ochrana údajov

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa spracúvanie osobných údajov v súvislosti s týmto nariadením vykonávalo výhradne na účely overenia dodržiavania tohto nariadenia a nariadení (ES) č. 561/2006, (ES) č. 1071/2009, (ES) č. 1072/2009, (ES) č. 1073/2009, smernic2002/15/ES, 92/6/EHS a 92/106/EHS, a pokial' ide o vysielanie pracovníkov v cestnej doprave, smerníc 96/71/ES, 2014/67/EU a (EÚ) 2020/1057.

2. Členské štáty najmä zabezpečia, aby boli osobné údaje chránené pred iným používaním, ako je používanie na účely, ktoré súvisia výlučne s právnymi aktmi Únie uvedenými v odseku 1, pokial' ide o:

- a) používanie globálneho navigačného satelitného systému (GNSS) na zaznamenávanie údajov o polohe podľa článku 8;
- b) používanie diaľkovej komunikácie na kontrolné účely podľa článku 9, používanie tachografov s rozhraním podľa článku 10, elektronickú výmenu informácií o kartách vodičov podľa článku 31, a najmä akúkoľvek cezhraničnú výmenu takýchto údajov s tretími krajinami, a

▼M1

- c) vedenie záznamov dopravnými podnikmi podľa článku 33.
3. Digitálne tachografy sú navrhnuté tak, aby zabezpečovali súkromie. Spracúvajú sa iba údaje, ktoré sú potrebné na účely uvedené v odseku 1.
4. Majitelia vozidiel, dopravné podniky a iné dotknuté subjekty v príslušných prípadoch dodržiavajú príslušné ustanovenia o ochrane osobných údajov.

▼B

KAPITOLA II
INTELIGENTNÝ TACHOGRAF

Článok 8

Zaznamenávanie polohy vozidla na určitých miestach dennej pracovnej doby

▼M1

1. S cieľom uľahčiť overovanie dodržiavania príslušných právnych predpisov sa automaticky zaznamenáva poloha vozidla na týchto miestach alebo na najbližšom mieste k takýmto miestam, na ktorom je dostupný satelitný signál:

- miesto začatia dennej pracovnej doby,
- každé prekročenie hranice členského štátu vozidlom,
- každý výkon činností nakladky alebo vykladky vozidlom,
- každé tri hodiny kumulovaného času vedenia vozidla a
- miesto ukončenia dennej pracovnej doby.

Aby sa uľahčilo overovanie dodržiavania súladu zo strany kontrolných orgánov, inteligentný tachograf zaznamenáva aj to, či bolo vozidlo používané na prepravu tovaru alebo cestujúcich, ako sa vyžaduje v nariadení (ES) č. 561/2006.

Na uvedené účely sa vozidlá evidované po prvýkrát 36 mesiacov po nadobudnutí účinnosti podrobnych ustanovení uvedených v článku 11 prvom odseku vybavia tachografof napojeným na službu určovania polohy založenú na satelitnom navigačnom systéme.

Zaznamenávanie prekročenia hranice a dodatočných činností uvedených v druhej a tretej zarážke prvého pododseku a v druhom pododseku sa však uplatňuje na vozidlá, ktoré boli evidované v členskom štáte po prvýkrát po uplynutí viac ako dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti podrobnych ustanovení uvedených v článku 11 druhom odseku, a to bez toho aby bola dotknutá povinnosť dodatočne modernizovať niektoré vozidlá neskôr v súlade s článkom 3 ods. 4.

▼B

2. Pokiaľ ide o napojenie tachografa na službu určovania polohy založenú na satelitnom navigačnom systéme, ako sa uvádzva v odseku 1, využívajú sa iba napojenia na služby, ktoré využívajú bezplatnú službu určovania polohy. V tachografe sa natrvalo nezaznamenávajú žiadne iné

▼B

údaje o polohe ako údaje vyjadrené pokiaľ možno geografickými súradnicami na určenie miest uvedených v odseku 1. Údaje o polohe, ktoré sa na účely automatického zaznamenávania miest uvedených v odseku 1 alebo na účely potvrdenia snímača pohybu musia dočasne uložiť, nie sú prístupné ľubovoľnému užívateľovi, a keď na uvedené účely už nie sú potrebné, automaticky sa vymazávajú.

Článok 9

Dialková včasná detekcia možnej manipulácie alebo zneužitia

1. Na účely uľahčenia cielených cestných kontrol vykonávaných príslušnými kontrolnými orgánmi sú tachografy nainštalované vo vozidlách zaevdovaných po prvýkrát 36 mesiacov po nadobudnutí účinnosti podrobnych ustanovení uvedených v článku 11 schopný komunikovať s týmito orgánmi, keď je vozidlo v pohybe.

▼M1

2. Tri roky od nadobudnutia účinnosti podrobnych ustanovení uvedených v článku 11 druhom odseku vybavia členské štáty svoje kontrolné orgány zariadením na diaľkovú včasnu detekciu potrebným na komunikáciu údajov uvedenú v tomto článku, a to v primeranom rozsahu a s ohľadom na svoje osobitné požiadavky a stratégie v oblasti presadzovania práva. Dovtedy sa môžu členské štáty rozhodnúť, či svoje kontrolné orgány vybavia takýmto zariadením na diaľkovú včasnu detekciu.

3. Komunikácia uvedená v odseku 1 sa s tachografiom nadviaže iba vtedy, keď si ju vyžiada zariadenie kontrolných orgánov. Musí byť zabezpečená, aby sa zaistila integrita údajov a autentifikácia záznamového a kontrolného zariadenia. Prístup k preneseným údajom majú iba kontrolné orgány oprávnené kontrolovať porušovanie právnych aktov Únie uvedených v článku 7 ods. 1 a tohto nariadenia a dielne, pokiaľ je to potrebné na overenie správneho fungovania tachografu.

▼B

4. V rámci komunikácie sa vymieňajú iba údaje, ktoré sú potrebné na účely cielených cestných kontrol vozidiel s potenciálne zmanipulovaným alebo zneužitým tachogramom. Tieto údaje sa týkajú týchto udalostí alebo údajov zaznamenaných tachogramom:

- posledný pokus o narušenie zabezpečenia,
- najdlhšie prerušenie dodávky energie,
- porucha snímača,
- chyba údajov o pohybe,
- rozpor v súvislosti s pohybom vozidla,
- jazda bez platnej karty,
- vloženie karty počas jazdy,
- údaje o úprave času,

▼B

- kalibračné údaje vrátane dátumov posledných dvoch kalibrácií,
- evidenčné číslo vozidla,
- rýchlosť zaznamenaná tachografiom,

▼M1

- prekročenie maximálneho času vedenia vozidla.

▼B

5. Vymenené údaje sa použijú výlučne na účely overenia dodržiavania tohto nariadenia. Údaje sa zasielajú iba subjektom, ktoré kontroľujú dobu jazdy a odpočinku, a justičným orgánom v rámci prebiehajúceho súdneho konania.

6. Kontrolné orgány môžu ukladať údaje len počas trvania cestnej kontroly a vymažú ich najneskôr tri hodiny po ich prenose, pokiaľ z týchto údajov nevyplýva možná manipulácia s tachografiom alebo jeho zneužitie. Ak sa počas následnej cestnej kontroly táto manipulácia alebo zneužitie nepotvrdí, prenesené údaje sa vymažú.

7. Dopravné podniky, ktoré prevádzkujú vozidlá, sú zodpovedné za informovanie vodičov o možnosti diaľkovej komunikácie na účely včasnej detekcie možnej manipulácie alebo zneužitia tachografov.

8. Diaľková komunikácia na účely skorého odhalenia, uvedená v tomto článku, nesmie v žiadnom prípade viest' k automatickým pokutám alebo sankciám pre vodiča alebo dopravný podnik. Príslušný kontrolný orgán môže na základe výmeny údajov rozhodnúť o vykonaní kontroly na vozidle a tachografe. Výsledok diaľkovej komunikácie nebráni kontrolnému orgánu vykonávať náhodné cestné kontroly založené na systéme hodnotenia rizikovosti zavedenom v článku 9 smernice 2006/22/ES.

Článok 10

Rozhranie s inteligentnými dopravnými systémami

Tachografy vozidiel zaevidovaných po prvýkrát 36 mesiacov po nado- budnutí účinnosti podrobnych ustanovení uvedených v článku 11 môžu byť vybavené štandardizovaným rozhraním, ktoré umožňuje vonkajšiemu zariadeniu používať v prevádzkovom režime údaje zaznamenané alebo vytvorené tachografiom, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) rozhranie nemá vplyv na pravosť a integritu údajov tachografu;
- b) rozhranie je v súlade s podrobnými ustanoveniami uvedenými v článku 11;
- c) vonkajšie zariadenie pripojené k rozhraniu získa prístup k osobným údajom vrátane údajov o geografickej polohe až po overiteľnom súhlase vodiča, ktorého sa tieto údaje týkajú.

▼M1

Tachografy vozidiel zaevidovaných v členskom štáte po prvýkrát po uplynutí viac ako dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti podrobnych ustanovení uvedených v článku 11 druhom odseku sa vybavia rozhraním uvedeným v odseku 1.

▼B

Článok 11

Podrobne ustanovenia o inteligentnom tachografe

▼M1

S cieľom zabezpečiť zosúladenie inteligentných tachografov so zásadami a požiadavkami uvedenými v tomto nariadení Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme podrobne ustanovenia nevyhnutné na jednotné uplatňovanie článkov 8, 9 a 10 s výnimkou akýchkoľvek ustanovení o zaznamenávaní dodatočných údajov tachografiom.

Komisia do 21. augusta 2021 prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovia podrobne ustanovenia pre jednotné uplatňovanie povinnosti zaznamenávať údaje o každom prekročení hranice vozidlom a činnostach uvedených v článku 8 ods. 1 prvom pododseku druhej a tretej zarážke a v článku 8 ods. 1 druhom pododseku a uchovávať tieto údaje.

Komisia do 21. februára 2022 prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovia podrobne ustanovenia nevyhnutné pre jednotné uplatňovanie pravidiel týkajúcich sa požiadaviek na údaje a funkcií, vrátane článkov 8, 9 a 10 tohto nariadenia, a montáže tachografov do vozidiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. a. a.) nariadenia (ES) č. 561/2006.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

Podrobne ustanovenia uvedené v prvom, druhom a treťom odseku tohto článku:

▼B

- a) v súvislosti s vykonávaním funkcií intelligentného tachografu uvedených v tejto kapitole zahŕňajú potrebné požiadavky na zaručenie bezpečnosti, presnosti a spoľahlivosti údajov poskytovaných tachografu prostredníctvom satelitnej služby určovania polohy a technológie diaľkovej komunikácie uvedených v článkoch 8 a 9;
- b) spresňujú rôzne podmienky a požiadavky týkajúce sa satelitnej služby určovania polohy a technológie diaľkovej komunikácie uvedených v článkoch 8 a 9, ktoré sú mimo tachografu alebo zabudované v ňom, a v prípade, že sú mimo tachografu, spresňujú podmienky využitia satelitného signálu na určovanie polohy ako druhého snímača pohybu;
- c) spresňujú potrebné normy pre rozhranie uvedené v článku 10. Takéto normy môžu zahŕňať ustanovenie o distribúcii práv vodičov, dielní a dopravných podnikov na prístup k údajom zaznamenaným tachografiom a úloh v súvislosti s kontrolou týchto údajov, ktoré sa zakladajú na mechanizme autentifikácie/schválenia vymedzenom pre rozhranie, ako je napríklad osvedčenie pre každú úroveň prístupu, a sú podmienené ich technickou uskutočiteľnosťou.

▼B

KAPITOLA III
TYPOVÉ SCHVÁLENIE

Článok 12

Žiadosti

1. Výrobcovia alebo ich zástupcovia predložia žiadosť o typové schválenie jednotky vozidla, snímača pohybu, modelového záznamového listu alebo tachografovej karty orgánom pre typové schvaľovanie, ktoré na tento účel určil každý členský štát.

2. Členské štáty oznamia Komisii najneskôr do 2. marca 2015 názvy a kontaktné údaje určených orgánov uvedeným v odseku 1 a po tomto dátume poskytnú akúkoľvek potrebnú aktualizáciu. Komisia uverejňuje zoznam určených orgánov pre typové schvaľovanie na svojej internej stránke a uvedený zoznam aktualizuje.

3. K žiadosti o typové schválenie sa pripájú príslušné špecifikácie vrátane potrebných informácií o plombách a osvedčenia o zabezpečení, funkčnosti a interoperabilité. Osvedčenie o zabezpečení vydáva uznaný certifikačný orgán určený Komisiou.

Osvedčenie funkčnosti udeľuje výrobcovi orgán pre typové schvaľovanie.

Osvedčenie interoperability udeľuje jedna skúšobňa, ktorá podlieha Komisii a je pod jej zodpovednosťou.

4. Čo sa týka tachografov, ich príslušných komponentov a tachografových kariet:

a) osvedčenie o zabezpečení osvedčuje tieto charakteristiky jednotky vozidla, tachografových kariet, snímača pohybu a napojenia na prijímač GNSS, ak GNSS nie je zabudovaný v jednotke vozidla:

- i) splnenie bezpečnostných cieľov;
- ii) splnenie týchto bezpečnostných funkcií: identifikácia a autentifikácia, schválenie, dôvernosť, zodpovednosť, integrita, audit, presnosť a spoľahlivosť služby;

b) osvedčenie funkčnosti osvedčuje, že skúšané zariadenie spĺňa príslušné požiadavky, pokiaľ ide o vykonávané funkcie, environmentálne charakteristiky a charakteristiky týkajúce sa elektromagnetickej kompatibility, súladu s fyzikálnymi požiadavkami a inými uplatniteľnými normami;

c) osvedčenie interoperability osvedčuje plnú interoperabilitu skúšaného zariadenia s potrebnými tachogrami alebo modelmi tachografových kariet.

5. Každá zmena softvéru alebo hardvéru tachografu alebo povahy materiálov použitých na jeho výrobu musí byť predtým, ako sa vykoná, oznamená orgánu, ktorý udelil zariadeniu typové schválenie. Tento orgán výrobcovi potvrď rozšírenie typového schválenia alebo môže požadovať aktualizáciu alebo potvrdenie príslušných osvedčení o funkčnosti, zabezpečení a/alebo interoperabilite.

▼B

6. Žiadna žiadosť týkajúca sa akéhokoľvek typu jednotky vozidla, snímača pohybu, modelového záZNamového listu alebo tachografovej karty nemôže byť predložená viac ako jednému členskému štátu.

7. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov podrobne ustanovenia o jednotnom uplatňovaní tohto článku. Takéto vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

Článok 13

Udelenie typového schválenia

Členský štát udelí typové schválenie každému typu jednotky vozidla, snímača pohybu, modelového záZNamového listu alebo tachografovej karty, ktorý zodpovedá požiadavkám uvedeným v článkoch 4 a 11, za predpokladu, že členský štát je schopný kontrolovať zhodnosť výrobných modelov so schváleným typom.

Akékoľvek zmeny alebo dodatky k schválenému modelu musia mať dodatočné typové schválenie od členského štátu, ktorý udelil pôvodné typové schválenie.

Článok 14

Značka typového schválenia

Členské štáty vydajú žiadateľovi značku typového schválenia, ktorá zodpovedá vopred stanovenému vzoru, pre každý typ jednotky vozidla, snímača pohybu, modelového záZNamového listu alebo tachografovej karty, ktorý schválili podľa článku 13 a prílohy II. Tieto vzory prijme Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

Článok 15

Schválenie alebo zamietnutie

Príslušné orgány členského štátu, ktorým sa predložila žiadosť o typové schválenie, pošlú v priebehu jedného mesiaca od schválenia každého typu jednotky vozidla, snímača pohybu, modelového záZNamového listu alebo tachografovej karty orgánom ostatných členských štátov kópiu osvedčenia o typovom schválení spolu s kópiami relevantných špecifikačí vrátane tých, ktoré sa týkajú špecifikácie plomb. Ak príslušné orgány neschvália žiadosť o typové schválenie, oznamia orgánom ostatných členských štátov, že schválenie bolo zamietnuté, a oznamia dôvody svojho rozhodnutia.

Článok 16

Zhoda zariadenia s typovým schválením

1. Ak členský štát, ktorý udelil typové schválenie uvedené v článku 13, zistí, že určité jednotky vozidla, snímače pohybu, záZNamové listy alebo tachografové karty, ktoré majú značku typového schválenia, ktorú vydal, nevyhovujú typu, ktorý schválil, prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie zhody výrobných modelov so schváleným typom. Prijaté opatrenia sa v prípade potreby môžu rozšíriť až na odobranie typového schválenia.

▼B

2. Členský štát, ktorý udelil typové schválenie, odoberie toto schválenie, ak jednotka vozidla, snímač pohybu, záznamový list alebo tachografová karta, ktoré boli schválené, nie sú v súlade s týmto nariadením alebo ak vykazujú pri používaní nejakú všeobecnú chybu, ktorá spôsobuje, že nie sú vhodné na účel, na aký boli určené.

3. Ak členský štát, ktorý udelil typové schválenie, je iným členským štátom upozornený na jeden z prípadov uvedených v odsekoch 1 alebo 2, po porade s upozoreným členským štátom prijme s výhradou odseku 5 opatrenia stanovené v uvedených odsekoch.

4. Členský štát, ktorý zistí, že nastal jeden z prípadov uvedených v odseku 2, môže až do d'álšieho oznamenia zakázať uvádzanie na trh a prevádzkovanie danej jednotky vozidla, snímača pohybu, záznamového listu alebo tachografovej karty. To isté platí v prípadoch uvedených v odseku 1 v súvislosti s jednotkami vozidla, snímačmi pohybu, záznamovými listami alebo tachografovými kartami, ktoré boli osloboodené od úvodného overovania EÚ, ak výrobca po náležitom upozornení neuvedie zariadenie do súladu so schváleným modelom alebo s požiadavkami tohto nariadenia.

V každom prípade príslušné orgány členských štátov sa do jedného mesiaca informujú navzájom a informujú Komisiu o každom odobrании typového schválenia alebo o akýchkoľvek iných opatreniach priyatých podľa odsekov 1, 2 alebo 3 a špecifikujú dôvody svojho konania.

5. Ak členský štát, ktorý udelil typové schválenie, pochybuje o existencii niektorých prípadov špecifikovaných v odseku 1 alebo 2, o ktorých bol informovaný, usilujú sa dotknuté členské štaty vyriešiť spor a informujú o tom Komisiu.

Ak rozhovory medzi členskými štátmi nedospeli k dohode do štyroch mesiacov odo dňa oznamenia uvedeného v odseku 3, Komisia po porade s expertmi zo všetkých členských štátov a po zvážení všetkých relevantných faktorov, napr. ekonomických a technických, prijme do šiestich mesiacov od uplynutia tohto štvormesačného obdobia rozhodnutie, ktoré oznámi dotknutým členským štátom a súčasne aj ostatným členským štátom. Komisia v každom prípade ustanoví lehotu na vykonanie svojho rozhodnutia.

Článok 17

Schválenie záznamových listov

1. Žiadateľ o typové schválenie pre modelový záznamový list uvedie vo svojej žiadosti typ alebo typy analógových tachografov, s ktorými by sa mal tento záznamový list podľa návrhu používať, a poskytne vhodné zariadenie takéhoto typu alebo typov na účely testovania tohto záznamového listu.

2. Príslušné orgány každého členského štátu označia na osvedčení o schválení pre modelový záznamový list typ alebo typy analógového tachografa, s ktorým sa tento modelový záznamový list môže používať.

▼B

Článok 18

Odôvodnenie rozhodnutí o zamietnutí

Vo všetkých rozhodnutiach o odmietnutí alebo odobraní typového schválenia jednotky vozidla, snímača pohybu, modelového záznamového listu alebo tachografovej karty, ktoré sa prijmú v súlade s týmto nariadením, sa musia podrobne špecifikovať dôvody, na ktorých sú založené. Rozhodnutie sa oznámi dotknutej strane, ktorá bude súčasne informovaná o opravných prostriedkoch použiteľných pre ňu podľa právnych predpisov príslušného členského štátu a lehôt na uplatnenie týchto opravných prostriedkov.

Článok 19

Uznávanie typovo schválených tachografov

Členské štáty nesmú odmietnuť evidenciu akéhokoľvek vozidla vybaveného tachografom alebo zakázať uviest' do prevádzky alebo používať toto vozidlo z dôvodu, že je vybavené takýmto zariadením, ak toto zariadenie má značku typového schválenia uvedenú v článku 14 a inštalacný štítok uvedený v článku 22 ods. 4.

Článok 20

Zabezpečenie

1. Výrobcovia navrhnuté, vyskúšajú a preskúmajú jednotky vozidla, snímače pohybu a tachografové karty uvedené do výroby, aby sa zistili slabé stránky vo všetkých fázach životného cyklu výrobku a aby za zamedzilo ich prípadnému využitiu alebo aby sa ich prípadné využitie znížilo. Frekvenciu skúšok stanoví členský štát, ktorý udelil osvedčenie o schválení, pričom táto frekvencia nepresiahne dva roky.
2. Na tento účel výrobcovia predložia dokumentáciu potrebnú na analýzu slabých stránok certifikačnému orgánu uvedenému v článku 12 ods. 3.
3. Na účely odseku 1 certifikačný orgán uvedený v článku 12 ods. 3 uskutoční na jednotkách vozidiel, snímačoch pohybu a tachografových kartách skúšky s cieľom potvrdiť, že jednotlivci, ktorí majú znalosti verejne prístupných informácií, nemôžu využiť známe slabé stránky.
4. Ak sa počas skúšok uvedených v odseku 1 zistia slabé stránky systémových prvkov (jednotky vozidla, snímače pohybu a tachografové karty), tieto prvky sa neuvedú na trh. Ak sa počas skúšok uvedených v odseku 3 zistia slabé stránky prvkov, ktoré sa už uviedli na trh, výrobca alebo certifikačný orgán informuje príslušné orgány členského štátu, ktorý udelil typové schválenie. Tieto príslušné orgány prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie vyriešenia problému najmä prostredníctvom výrobcu a bezodkladne informujú Komisiu o zistených slabých stránkach a zamýšľaných alebo prijatých opatreniach, a to v prípade potreby vrátane odobrania typového schválenia v súlade s článkom 16 ods. 2.

▼B

Článok 21

Skúšky v teréne

1. Členské štáty môžu povoliť skúšky v teréne zamerané na tachografy, ktoré ešte neboli typovo schválené. Členské štáty si vzájomne uznajú takéto povolenia na skúšky v teréne.
2. Vodiči a dopravné podniky, ktoré sa zúčastňujú na skúške v teréne, musia dodržať požiadavky nariadenia (ES) č. 561/2006. S cieľom preukázať dodržiavanie vodič dodrží postup stanovený v článku 35 ods. 2 tohto nariadenia.
3. Komisia môže prijať vykonávanie akty s cieľom stanoviť postupy, ktoré sa majú dodržať pre vykonávanie skúšok v teréne, a tlačivá, ktoré sa majú použiť na monitorovanie týchto skúšok v teréne. Takéto vykonávanie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

KAPITOLA IV

INŠTALOVANIE A INŠPEKCIÁ

Článok 22

Inštalovanie a oprava

1. Tachografy môžu inštalovať alebo opravovať len montážne firmy, dielne alebo výrobcovia vozidiel schválení na tento účel príslušnými orgánmi členských štátov v súlade s článkom 24.
2. Schválené montážne firmy, dielne alebo výrobcovia vozidiel zaplombujú tachograf v súlade so špecifikáciou, ktorá je súčasťou osvedčenia o typovom schválení uvedeného v článku 15, po tom, ako si overili, že funguje správne, a najmä takým spôsobom, aby zabezpečili, že žiadne manipulačné zariadenie nemôže neoprávnene zasiahnuť alebo zmeniť zaznamenávané údaje.
3. Schválená montážna firma, dielňa alebo výrobca vozidiel dá na plomby, ktoré pripievňuje, špeciálnu značku a v prípade digitálnych tachografov okrem toho zadá aj elektronické bezpečnostné údaje, na základe ktorých sa vykonávajú overovacie kontroly. Príslušné orgány každého členského štátu zašlú Komisii register značiek a použitých elektronických bezpečnostných údajov a potrebné informácie o použitých elektronických bezpečnostných údajoch. Komisia poskytne členským štátom na požiadanie prístup k týmto údajom.
4. Na účely potvrdenia, že inštalácia tachografu prebehla v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, sa pripievá inštalačný štítok, a to takým spôsobom, aby bol zreteľný a ľahko dostupný.
5. Zaplombujú sa komponenty tachografu uvedené v osvedčení o typovom schválení. Zaplombujú sa akékoľvek spoje tachografu, ktoré by bolo možné použiť na účely neoprávneného zásahu, vrátane spojov medzi snímačom pohybu a prevodovkou a v prípade potreby inštalačný štítok.

▼B

Plomba sa odstráni alebo poruší len:

- na účely opravy, údržby alebo rekalibrácie tachografu, a to v montážnych firmách alebo dielňach schválených príslušnými orgánmi podľa článku 24, alebo na účely kontroly kontrolnými úradníkmi, ktorí boli riadne vyškolení a v prípade potreby aj oprávnení,
- na účely opravy alebo zmeny vozidla, ktorá má vplyv na plombu. V takýchto prípadoch sa vo vozidle uchováva písomné vyhlásenie s uvedením dátumu a času porušenia plomby a dôvodov odstránenia plomby. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov pripraví štandardné tlačivo pre písomné vyhlásenie.

▼M1

Odstranené alebo porušené plomby nahrádza schválená montážna firma alebo dielňa bez zbytočného odkladu a najneskôr do siedmich dní od ich odstránenia alebo porušenia. V prípade, že sa plomby odstránili alebo porušili na účely kontroly, môže ich bez zbytočného odkladu nahradíť kontrolný úradník vybavený plombovacím zariadením a jedinečnou špeciálnou značkou.

Po tom, ako kontrolný úradník odstráni plombu, sa do tachografu od momentu odstránenia plomby až do ukončenia inšpekcie vloží kontrolná karta, a to aj v prípade umiestnenia novej plomby. Kontrolný úradník vyhotoví písomné vyhlásenie, ktoré musí obsahovať aspoň tieto informácie:

- identifikačné číslo vozidla,
- meno úradníka,
- kontrolný orgán a členský štát,
- číslo kontrolnej karty,
- číslo odstránenej plomby,
- dátum a čas odstránenia plomby,
- číslo novej plomby, ak kontrolný úradník umiestnil novú plombu.

Schválená dielňa vykoná pred nahradením plomb kontrolu a kalibráciu tachografu s výnimkou prípadov, keď bola plomba odstránená alebo porušená na účely kontroly a nahradil ju kontrolný úradník.

▼B

Článok 23

Inšpekcie tachografov

1. Tachografy podliehajú pravidelným inšpekciam vykonávaným schválenými dielňami. Pravidelné inšpekcie sa vykonávajú najmenej každé dva roky.
2. Inšpekcie uvedené v odseku 1 kontrolujú aspoň:
  - či je tachograf správne namontovaný a vhodný pre vozidlo,

▼B

- či tachograf riadne funguje,
- či má tachograf označenie typového schválenia,
- či je pripojený inštalačný štítok,
- či sú všetky plomby neporušené a platné,
- či nie sú k tachografu pripojené žiadne manipulačné zariadenia alebo či nemožno nájsť žiadne stopy po použití takýchto zariadení,
- veľkosti pneumatík a skutočného obvodu pneumatík.

3. Dielne vypracujú správu z inšpekcie v prípade, že sa nezrovnanlosť vo fungovaní tachografov museli napraviť, či už je inšpekcia súčasťou pravidelnej inšpekcie, alebo sa vykonáva na výslovnej žiadost' príslušného vnútrostátneho orgánu. Vedú zoznam všetkých spracovaných správ z inšpekcie.

4. Správy z inšpekcie sa uchovávajú najmenej počas dvoch rokov od ich vypracovania. Členské štaty rozhodujú o tom, či sa správy z inšpekcie za dané obdobie majú uchovávať, alebo zasielať príslušnému orgánu. V prípade, že správy z inšpekcie uchováva dielňa, na žiadost' príslušného orgánu sprístupní správy z inšpekcie a protokoly o kalibráciách vykonaných za dané obdobie.

Článok 24

Schválenie montážnych firiem, dielní a výrobcov vozidiel

1. Členské štaty schvaľujú, pravidelne kontrolujú a certifikujú montážne firmy, dielne a výrobcov vozidiel, ktorí môžu vykonávať inštalácie, kontroly, inšpekcie a opravy tachografov.

2. Členské štaty zabezpečia, aby montážne firmy, dielne a výrobcovia vozidiel boli spôsobilí a spoľahliví. Na ten účel vytvoria a uverejnia súbor jasných vnútrostátnych postupov a zabezpečia splnenie týchto minimálnych kritérií:

- a) pracovníci sú náležite vyškolení;
- b) zariadenie potrebné na vykonanie príslušných skúšok a plnenie úloh je k dispozícii;
- c) montážne firmy, dielne a výrobcovia vozidiel majú dobrú povest'.

3. Audity schválených montážnych firiem alebo dielní sa vykonávajú takto:

- a) schválené montážne firmy alebo dielne podliehajú aspoň raz za dva roky auditu postupov, ktoré uplatňujú pri manipulácii s tachogrammi. Audit sa zameria najmä na prijaté bezpečnostné opatrenia a zaobchádzanie s dielenskými kartami. Členské štaty môžu tieto audity vykonávať bez toho, aby vykonali inšpekciu na mieste;

▼B

b) konajú sa tiež neohlásené technické audity schválených montážnych firiem alebo dielni na účely kontroly vykonaných kalibrácií, inšpekcii a inštalácií. Tieto sledovania sa týkajú najmenej 10 % schválených montážnych firiem a dielni ročne.

4. Členské štaty a ich príslušné orgány prijmú príslušné opatrenia na zamedzenie konfliktom záujmov medzi montážnymi firmami alebo dielňami a dopravnými podnikmi. V prípade vysokého rizika konfliktu záujmov sa v prvom rade prijmú dodatočné osobitné opatrenia na zabezpečenie toho, aby montážna firma alebo dielna dodržiavala toto nariadenie.

▼M2

5. Príslušné orgány členských štátov na verejne dostupnom webovom sídle uverejnia zoznamy schválených montážnych firiem a dielni, ako aj kariet, ktoré im boli vydané, a zabezpečia, aby sa tieto zoznamy podľa potreby aktualizovali aspoň raz ročne.

Komisia na svojom webovom sídle uverejní zoznam takýchto vnútrostátnych webových sídiel.

▼B

6. Príslušné orgány členských štátov bud' dočasne, alebo natrvalo odoberú schválenie montážnym firmám, dielňam a výrobcom vozidiel, ktorí neplnia povinnosti podľa tohto nariadenia.

Článok 25

Dielenské karty

1. Doba platnosti dielenských kariet nepresiahne jeden rok. Pri obnovovaní dielenskej karty sa príslušný orgán uistí, či montážne firmy, dielne alebo výrobcovia vozidiel splňajú kritériá uvedené v článku 24 ods. 2.

2. Príslušný orgán obnoví dielenskú kartu do 15 pracovných dní od prijatia platnej žiadosti o obnova a úplnej potrebnej dokumentácii. Ak je dielenská karta poškodená, nefunkčná alebo sa stratí alebo odcudzi, príslušný orgán vydá náhradnú kartu do piatich pracovných dní od prijatia podrobnej žiadosti na tento účel. Príslušné orgány vedú register stratených, odcudzených alebo chybnych kariet.

3. Ak členský štát odoberie schválenie montážnej firme, dielni alebo výrobcovi vozidla, ako je stanovené v článku 24, odoberie tiež dielenské karty, ktoré im boli vydané.

4. Členské štaty prijmú všetky opatrenia potrebné na zabránenie falšovaniu dielenských kariet distribuovaných schváleným montážnym firmám, dielňam a výrobcom vozidiel.

KAPITOLA V

KARTY VODIČOV

Článok 26

Vydávanie kariet vodičov

1. Karty vodiča vydá na jeho žiadosť príslušný orgán členského štátu, v ktorom má vodič svoje zvyčajné bydlisko. Karty vodiča sa vydajú do jedného mesiaca od prijatia žiadosti a všetkej potrebnej dokumentácie príslušným orgánom.

▼B

2. Na účely tohto článku „zvyčajné bydlisko“ je miesto, kde osoba zvyčajne žije, t. j. minimálne 185 dní v každom kalendárnom roku, pretože je k tomuto miestu osobne a pracovne viazaná, alebo v prípade, že nie je pracovne viazaná, má k tomuto miestu, kde žije, úzke osobné väzby.

Avšak za zvyčajné bydlisko osoby, ktorá je pracovne viazaná na inom mieste, než je miesto, ku ktorému je viazaná osobne, a ktorá v dôsledku toho býva postupne na rôznych miestach situovaných v dvoch alebo vo viacerých členských štátach, sa považuje miesto, ku ktorému je osobne viazaná, za predpokladu, že sa na takéto miesto pravidelne vracia. Táto posledná podmienka sa nevyžaduje vtedy, keď osoba žije v členskom štáte preto, lebo vykonáva svoje úlohy, ktorých dĺžka trvania je pevne určená.

3. Vodiči podajú akýmkoľvek vhodnými prostriedkami, ako je preukaz totožnosti alebo iný platný doklad, dôkaz o mieste svojho zvyčajného bydliska. Príslušné orgány členského štátu vydávajúceho kartu vodiča môžu požadovať akékoľvek ďalšie informácie alebo dôkazy, ak majú pochybnosti o platnosti podkladov týkajúcich sa zvyčajného bydliska alebo ak je to potrebné na účely určitých špecifických kontrol.

4. Členský štát môže v riadne odôvodnených a výnimočných prípadoch využať vodičovi, ktorý nemá zvyčajné bydlisko v členskom štáte alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody AETR, dočasné kartu vodiča, ktorej platnosť sa nedá obnoviť a ktorá je platná počas najviac 185 dní, pod podmienkou, že tento vodič je v pracovnoprávnom vzťahu s podnikom so sídlom vo vydávajúcom členskom štáte, a v prípade, že sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009⁽¹⁾, predstavuje aj osvedčenie vodiča, ako sa uvádzajúce v uvedenom nariadení.

Komisia na základe údajov členských štátov pozorne monitoruje uplatňovanie tohto odseku. Každé dva roky podáva o svojich zisteniach správu Európskemu parlamentu a Rade, pričom skúma najmä skutočnosť, či dočasné karty vodičov nemajú negatívny vplyv na trh práce a či sa nevydávajú daným vodičom bežne častejšie ako pri jednej príležitosti. Komisia môže podať príslušný legislatívny návrh na revíziu tohto odseku.

5. Príslušné orgány vydávajúceho členského štátu prijmú príslušné opatrenia, aby sa uistili, že žiadateľ už nevlastní platnú kartu vodiča, a kartu vodiča opäť vziať do vlastníctva, pričom zaistia, že tieto údaje budú viditeľné a zabezpečené.

6. Platnosť karty vodiča nepresiahne päť rokov.

7. Platná karta vodiča nesmie byť odobraná ani jej platnosť pozastavená, pokial príslušné orgány členského štátu nezistia, že karta bola sfalšovaná alebo že vodič používa kartu, ktorej nie je držiteľom, alebo že karta bola získaná na základe falošných tvrdení a/alebo falošných

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlach prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 72).

▼B

dokladov. Ak také opatrenia týkajúce sa pozastavenia platnosti alebo odobrania karty prijme iný členský štát, než je vydávajúci členský štát, v ktorom bola karta vydaná, vráti čo najskôr kartu orgánom členského štátu, ktorý ju vydal, pričom uvedie dôvody odobrania alebo pozastavenia platnosti. Ak sa očakáva, že vrátenie karty potrvá dlhšie ako dva týždne, členský štát, ktorý pozastavuje platnosť karty alebo ju odoberá, informuje v lehote týchto dvoch týždňov o dôvodoch pozastavenia platnosti alebo odobrania vydávajúci členský štát.

▼M1

7a. Príslušný orgán vydávajúceho členského štátu môže od vodiča požadovať nahradenie karty vodiča novou kartou, ak je to potrebné na splnenie príslušných technických špecifikácií.

▼B

8. Členské štaty prijmú všetky potrebné opatrenia na zabránenie falšovaniu kariet vodiča.

9. Uplatňovanie tohto článku nebráni členskému štátu v tom, aby vydal kartu vodiča vodičovi, ktorý má zvyčajné bydlisko v časti územia tohto členského štátu, na ktorú sa nevzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, za predpokladu, že sa v takýchto prípadoch uplatňujú príslušné ustanovenia tohto nariadenia.

Článok 27

Obnova kariet vodičov

1. Karta vodiča je osobná.

2. Vodič môže byť držiteľom najviac jednej platnej karty vodiča a je oprávnený používať len vlastnú, personalizovanú kartu vodiča. Vodič nesmie používať kartu vodiča, ktorá je chybná alebo ktorej doba platnosti už uplynula.

Článok 28

Obnova kariet vodičov

1. Vodič, ktorý si chce obnoviť kartu vodiča, musí o to požiadať príslušné orgány členského štátu, v ktorom má svoje zvyčajné bydlisko, najneskôr 15 pracovných dní pred uplynutím doby platnosti karty.

2. V prípade obnovenia, keď členský štát, v ktorom má vodič svoje zvyčajné bydlisko, nie je ten, ktorý jeho súčasnú kartu vydal, a keď sa od orgánov prvého členského štátu žiada obnovenie karty vodiča, musia informovať orgány, ktoré vydali predchádzajúcu kartu, o dôvodoch jej obnovenia.

3. V prípade žiadosti o obnovenie karty, ktorej uplynutie doby platnosti sa bezprostredne blíži, vydá príslušný orgán pred uplynutím doby platnosti novú kartu za predpokladu, že žiadosť mu bola zaslaná v lehote stanovej v odseku 1.

▼B

Článok 29

Odcudzené, stratené alebo chybné karty vodiča

1. Vydávajúce orgány vedú záznamy o vydaných, odcudzených, stratených alebo chybných kartách vodiča počas obdobia rovnajúceho sa minimálne dobe ich platnosti.
2. Ak je karta vodiča poškodená alebo nefunkčná, vodič ju vráti príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom má svoje zvyčajné bydlisko. Krádež karty vodiča sa musí formálne označiť príslušným orgánom členského štátu, v ktorom ku krádeži došlo.
3. Každá strata karty vodiča sa musí označiť formálnym vyhlásením príslušným orgánom vydávajúceho členského štátu a príslušným orgánom členského štátu, v ktorom má vodič svoje zvyčajné bydlisko, ak ide o dva rôzne štáty.
4. Ak je karta vodiča poškodená, nefunkčná, stratená ani odcudzená, vodič požiada príslušné orgány členského štátu, v ktorom má svoje zvyčajné bydlisko, do siedmich kalendárnych dní o náhradu. Tieto orgány vydajú náhradnú kartu do ôsmich pracovných dní po tom, ako prijali podrobnú žiadosť na tento účel.
5. Za okolnosti uvedených v odseku 4 môže vodič pokračovať v jazde bez karty vodiča maximálne počas 15 kalendárnych dní alebo dlhší čas, ak je to potrebné na návrat vozidla do priestorov jeho podniku, za predpokladu, že môže preukázať, že nemôže predložiť alebo používať kartu počas tohto obdobia.

Článok 30

Vzájomné uznanie a výmena kariet vodičov

1. Karty vodiča vydané členskými štátmi sa vzájomne uznavajú.
2. Keď si držiteľ platnej karty vodiča vydanej členským štátom zriadil svoje zvyčajné bydlisko v inom členskom štáte, môže požiadať, aby jeho karta bola vymenovaná za ekvivalentnú kartu vodiča. Členský štát, ktorý kartu vymieňa, je zodpovedný za overenie platnosti predloženej karty.
3. Členské štáty vykonávajúce výmenu vrátia starú kartu orgánom vydávajúceho členského štátu a zdôvodnia svoj postup.
4. Keď členský štát nahradza alebo vymieňa kartu vodiča, náhrada alebo výmena a akákoľvek následná náhrada alebo výmena sa v tomto členskom štáte zaeviduje.

Článok 31

Elektronická výmena informácií o kartách vodičov

1. S cieľom uistiť sa, či žiadateľ už nie je držiteľom platnej karty vodiča, ako je to stanovené v článku 26, členské štáty počas obdobia rovnajúceho sa minimálne dobe platnosti karty vodiča vedú vnútrostátné elektronické registre obsahujúce tieto informácie o kartách vodičov vrátane kariet vodičov uvedených v článku 26 ods. 4:

▼B

- priezvisko a meno vodiča,
- dátum narodenia vodiča, a ak je k dispozícii, aj miesto jeho narodenia,
- platné číslo vodičského preukazu a krajinu, ktorá ho vydala (ak je to uplatniteľné),
- stav karty vodiča,
- číslo karty vodiča.

2. Komisia a členské štaty prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby elektronické registre boli vzájomne prepojené a prístupné v celej Únii, a to pomocou systému zasielania správ TACHOnet uvedenom v odporúčaní 2010/19/EÚ alebo iného kompatibilného systému. V prípade využitia kompatibilného systému je možná výmena elektronických údajov so všetkými ostatnými členskými štátmi prostredníctvom systému zasielania správ TACHOnet.

3. Ked' členské štaty vydávajú, nahrádzajú a v prípade potreby obnovujú kartu vodiča, overia pomocou elektronickej výmeny údajov, či vodič už nie je držiteľom inej platnej karty vodiča. Výmena údajov sa obmedzí na údaje nevyhnutné na účely tohto overenia.

4. Kontrolní úradníci môžu mať prístup k elektronickému registru na účely overenia stavu karty vodiča.

5. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa ustanovia spoločné postupy a špecifikácie potrebné pre vzájomné prepojenie uvedené v odseku 2 vrátane formátu vymieňaných údajov, technických postupov na elektronické nahliadanie do vnútroštátnych elektronických registrov, postupov týkajúcich sa prístupu a bezpečnostných mechanizmov. Takéto vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

KAPITOLA VI
POUŽÍVANIE ZARIADENIA

Článok 32

Správne používanie tachografov

1. Dopravné podniky a vodiči zabezpečia správne fungovanie a používanie digitálnych tachografov a kariet vodiča. Dopravné podniky a vodiči, ktorí používajú analógové tachografy, zabezpečia ich správne fungovanie a správne používanie záznamových listov.

2. Digitálne tachografy nie sú nastavené tak, aby sa automaticky prepli do osobitnej kategórie činnosti, ked' je motor alebo zapáľovanie vozidla vypnuté, pokial' si vodič nemôže ručne vybrať kategóriu činnosti.

3. Zakazuje sa falšovanie, zatajovanie, odstránenie alebo zničenie údajov zaznamenaných na záznamovom liste alebo uchovávaných v tachografe alebo na karte vodiča, alebo výtlačkov z tachografu. Zakazuje sa tiež akákoľvek manipulácia s tachografom, záznamovým

▼B

listom alebo kartou vodiča, ktoréj výsledkom by bolo falšovanie, odstránenie alebo zničenie údajov a/alebo vytlačených informácií. Vo vozidle nesmie byť žiadne zariadenie, ktoré by sa mohlo použiť na tieto účely.

4. Vozidlá nesmú byť vybavené viac ako jedným tachografovom s výnimkou použitia na účely skúšok v teréne uvedených v článku 21.

5. Členské štáty zakážu výrobu, distribúciu, reklamu a/alebo predaj zariadení skonštruovaných a/alebo určených na manipuláciu s tachografiemi.

Článok 33

Zodpovednosť podniku

1. Dopravné podniky sú zodpovedné za zabezpečenie primeranej odbornej prípravy svojich vodičov a poskytnutie pokynov týkajúcich sa správneho fungovania tachografov bez ohľadu na to, či sú digitálne, alebo analógové, vykonávajú pravidelné kontroly na zabezpečenie správneho využívania tachografov vodičmi a nepodnecujú ich priamo ani nepriamo na zneužívanie tachografov.

Dopravné podniky vydajú dostatočný počet záznamových listov vodičom vozidiel vybavených analógovými tachografiemi, pričom zohľadnia skutočnosť, že tieto záznamové listy majú osobný charakter, ako aj dobu prevádzky a možnú povinnosť nahradieť záznamové listy, ktoré sú poškodené alebo ktoré skonfiškoval oprávnený kontrolný úradník. Dopravné podniky vydajú vodičom iba záznamové listy zodpovedajúce schválenému modelu, ktoré sú vhodné na používanie v zariadení inštalovanom vo vozidle.

Ked' je vozidlo vybavené digitálnym tachografom, dopravný podnik a vodič s prihlásením na dĺžku doby prevádzky zabezpečia, aby sa v prípade inšpekcie mohla na žiadosť kontrolného úradníka správne vykonať tlač údajov z tachografu.

2. Dopravné podniky uchovávajú záznamové listy a výtlačky, ak sú výtlačky urobené na účely dosiahnutia súladu s článkom 35, v chronologickej poradí a v čitateľnej podobe najmenej jeden rok po ich použití a poskytnú kopie dotknutým vodičom, ktorí o ne požiadajú. Dopravné podniky tiež poskytnú kopie údajov stiahnutých z kariet vodiča dotknutým vodičom, ktorí o ne požiadajú, spolu s výtlačkami týchto kópií. Záznamové listy, výtlačky a stiahnuté údaje sa predložia alebo odovzdajú na požiadanie ktoréhokoľvek oprávneného kontrolného úradníka.

3. Dopravné podniky zodpovedajú za porušenia tohto nariadenia, ktorých sa dopustili ich vodiči alebo vodiči, ktorých majú k dispozícii. Členské štáty však môžu takúto zodpovednosť podmieniť tým, že dopravný podnik nesmie porušiť prvý pododsek odseku 1 tohto článku a článok 10 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 561/2006.

▼B

Článok 34

Používanie kariet vodiča a záznamových listov

▼M1

1. Vodiči sú povinní používať záznamové listy alebo karty vodiča každý deň jazdy od chvíle, keď prevzali vozidlo. Záznamový list alebo karta vodiča sa nesmú odobrať pred koncom dennej pracovnej doby, ak ich odobranie nie je oprávnené inak alebo nie je potrebné na účely zadania symbolu štátu po prekročení hranice. Žiadny záznamový list ani karta vodiča sa nesmú používať počas dlhšieho obdobia, než na aké boli určené.

▼B

2. Vodiči musia chrániť záznamové listy alebo karty vodiča a nesmú používať špinavé ani poškodené záznamové listy alebo karty vodiča.

3. Keď sa vodič nachádza mimo vozidla a v dôsledku toho nemôže používať tachograf namontovaný vo vozidle, časové úseky uvedené v odseku 5 písm. b) bodoch ii), iii) a iv):

- a) sa v prípade vybavenia vozidla analógovým tachografiom zapíšu do záznamového listu buď ručne, automatickým záznamom, alebo inými prostriedkami, čitateľne a bez znečistenia záznamového listu alebo
- b) v prípade vybavenia vozidla digitálnym tachografiom sa zapísanú na kartu vodiča pomocou ovládača na manuálne zapisovanie nachádzajúceho sa na tachografe.

Členské štáty neukladajú vodičom povinnosť predkladať tlačivá potvrdzujúce ich činnosť počas neprítomnosti vo vozidle.

4. Ak je vo vozidle vybavenom digitálnym tachografiom viac ako jeden vodič, každý vodič zabezpečí, aby bola jeho karta vodiča vložená do správneho slotu v tachografe.

Ak je vo vozidle vybavenom analógovým tachografiom viac ako jeden vodič, vodiči upravia záznamové listy podľa potreby tak, aby príslušné informácie boli zaznamenané do záznamového listu vodiča, ktorý práve jazdí.

5. Vodiči:

a) zabezpečia, aby čas zaznamenaný na záznamovom liste súhlasil s oficiálnym časom v štáte evidencie vozidla;

b) uvedú do činnosti prepínací mechanizmus umožňujúci, aby nasledujúce časové úseky boli zaznamenané oddelené a zreteľne:

i) pod znakom : doba jazdy;

ii) pod znakom : „iná práca“ je akákoľvek iná činnosť než jazda vymedzená v článku 3 písm. a) smernice 2002/15/ES, ako aj každá práca vykonávaná pre rovnakého alebo iného zamestnávateľa v odvetví dopravy alebo mimo neho;

▼B

- iii) pod znakom : „pohotovosť“ vymedzená v článku 3 písm. b) smernice 2002/15/ES;

▼M1

- iv) pod znakom : prestávky, odpočinok, riadna dovolenka alebo práceneschopnosť;
- v) pod znakom pre „trajekt/vlak“: okrem znaku : doba odpočinku strávená na trajekte alebo vo vlaku, ako sa vyžaduje v článku 9 nariadenia (ES) č. 561/2006.

▼B

6. Každý vodič vozidla vybaveného analógovým tachografom zapíše do svojho záznamového listu nasledujúce informácie:

- a) na začiatku používania záznamového listu – svoje priezvisko a meno;
- b) dátum a miesto, kde sa používanie záznamového listu začína, a dátum a miesto, kde sa toto používanie končí;
- c) evidenčné číslo každého vozidla, ku ktorému je pridelený, na začiatku prvej jazdy zaznamenané na záznamovom liste a v prípade zmeny vozidla aj počas používania záznamového listu;
- d) údaje počítadla kilometrov:
- i) na začiatku prvej cesty zaznamenanej na záznamovom liste;
  - ii) na konci poslednej cesty zaznamenanej na záznamovom liste;
  - iii) v prípade zmeny vozidla počas pracovného dňa údaj na prvom vozidle, ku ktorému bol vodič pridelený, a údaj na ďalšom vozidle;
- e) čas každej zmeny vozidla;

▼M1

- f) symboly štátov, v ktorých začal a skončil svoju dennú pracovnú dobu. Vodič vloží aj symbol štátu, do ktorého vstupuje po prekročení hranice členského štátu na začiatku svojej prvej zastávky v tomto členskom štáte. Táto prvá zastávka sa uskutoční na najbližšom možnom mieste na zastavenie na hranici alebo po jej prekročení. V prípade, že sa prekročenie hranice členského štátu uskutočňuje na trajekte alebo vo vlaku, vodič vloží symbol štátu v prístave alebo na stanici miesta príchodu.

7. Vodič vloží do digitálneho tachografa symboly štátov, v ktorých začal a skončil svoju dennú pracovnú dobu.

Vodič od 2. februára 2022 vloží aj symbol štátu, do ktorého vstupuje po prekročení hranice členského štátu na začiatku svojej prvej zastávky v tomto členskom štáte. Táto prvá zastávka sa uskutoční na najbližšom možnom mieste na zastavenie na hranici alebo po jej prekročení. V prípade, že sa prekročenie hranice členského štátu uskutočňuje na trajekte alebo vo vlaku, vodič vloží symbol štátu v prístave alebo na stanici miesta príchodu.

▼M1

Členské štaty môžu od vodičov vozidiel vykonávajúcich dopravné činnosti na ich území požadovať, aby doplnili symbol štátu o podrobnejšie geografické špecifikácie za predpokladu, že dané členské štáty oznamili Komisii uvedené podrobné geografické špecifikácie pred 1. aprílom 1998.

Vodič nemusí vkladať informácie uvedené v prvom pododseku, ak tachograf automaticky zaznamenáva údaje o polohe v zmysle článku 8.

▼B

Článok 35

Poškodené karty vodiča a záznamové listy

1. V prípade poškodenia záznamového listu alebo karty vodiča pripojí vodič poškodený záznamový list alebo kartu vodiča k akémukoľvek náhradnému záznamovému listu.

2. Ak je karta vodiča poškodená, nefunkčná, stratená alebo odcudzená, vodič:

a) na začiatku cesty vytlačí údaje o vozidle, ktoré vedie, a na tomto výtláčku uvedie:

i) údaje, ktoré umožnia identifikáciu vodiča (meno, číslo karty vodiča alebo vodičského preukazu) vrátane svojho podpisu;

ii) doby uvedené v článku 34 ods. 5 písm. b) bodoch ii), iii) a iv);

b) po ukončení cesty vytlačí informácie týkajúce sa dôb zaznamenaných tachografov, zaznamená všetky doby inej práce, pohotovosti a čerpaného odpočinku od času vyhotovenia výtláčku na začiatku cesty, ak neboli zaznamenané tachografovom, a na tomto dokumente uvedie údaje umožňujúce identifikáciu vodiča (meno, číslo karty vodiča alebo jeho vodičského preukazu) vrátane podpisu vodiča.

Článok 36

Záznamy vedené vodičom

1. Ak vodič vedie vozidlo vybavené analógovým tachografiom, na požiadanie oprávneného kontrolného úradníka kedykoľvek predloží:

▼M1

i) záznamové listy za daný deň a predchádzajúcich 56 dní,

▼B

ii) kartu vodiča, pokiaľ ju má, a

▼M1

iii) každý ručný záznam a výtláčok vytvorený počas daného dňa a predchádzajúcich 56 dní.

▼B

2. Ak vodič riadi vozidlo vybavené digitálnym tachografiom, na požiadanie oprávneného kontrolného úradníka kedykoľvek predloží:

▼B

- i) svoju kartu vodiča;

▼M1

- ii) každý ručný záznam a výtlachok vytvorený počas daného dňa a predchádzajúcich 56 dní;

▼B

- iii) záznamové listy zodpovedajúce rovnakému obdobiu, aké sa uvádza v bode ii), počas ktorého viedol vozidlo vybavené analógovým tachografiom.

3. Oprávnený kontrolný úradník môže analýzou záznamových listov, zobrazených, vytlačených alebo stiahnutých údajov, ktoré zaznamenal tachograf alebo karta vodiča, skontrolovať, či sa dodržiava nariadenie (ES) č. 561/2006, alebo ak to nie je možné, akéhokoľvek podporného dokumentu, ktorý zdôvodňuje nedodržanie ustanovení článku 29 ods. 2 a článku 37 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 37

Postupy v prípade nefunkčného zariadenia

1. V prípade poruchy alebo chybnej činnosti tachografu ho dá dopravný podnik opraviť schválenou montážnou firmou alebo dielňou hned, ako to okolnosti dovolia.

Ak sa vozidlo nemôže vrátiť do priestorov dopravného podniku v priebehu jedného týždňa odo dňa poruchy alebo od objavenia chybnej činnosti, oprava sa vykoná po ceste.

Opatrenia prijímané členskými štátmi podľa článku 41 dávajú príslušným orgánom právomoc zakázať používanie vozidla v prípadoch, keď porucha alebo chybna činnosť nebola napravená, ako je stanovené v prvom a druhom pododseku tohto odseku, pokiaľ je to v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi dotknutého členského štátu.

2. Počas obdobia, keď tachograf nie je schopný prevádzky alebo je nefunkčný, vodič zaznamená údaje, ktoré umožnia jeho identifikáciu (meno, číslo karty vodiča alebo vodičského preukazu), vrátane podpisu, ako aj údaje o rôznych časových úsekoch, ktoré tachograf už správne nezaznamenáva alebo netlačí:

- a) na záznamovom liste alebo na záznamových listoch, alebo
- b) na dočasnom liste, ktorý sa pripojí k záznamovému listu alebo uchová pri karte vodiča.

▼B

KAPITOLA VII
VYMÁHANIE A SANKCIE

Článok 38

Kontrolní úradníci

1. Na efektívne monitorovanie dodržiavania tohto nariadenia by všetci oprávnení kontrolní úradníci mali mať k dispozícii dostatočné vybavenie a príslušné zákonné právomoci, aby mohli vykonávať svoje úlohy v súlade s týmto nariadením. Toto vybavenie zahŕňa najmä:

a) kontrolné karty, ktoré umožňujú prístup k údajom zaznamenaným v tachografoch a na tachografových kartách a prípadne na dielenských kartách;

b) nástroje potrebné na stiahovanie dátových súborov z jednotiek vozidla a tachografových kariet, aby dokázali analyzovať takéto dátové súbory a výtlakky z digitálnych tachografov v kombinácii so záznamovými listami alebo výpismi z analógových tachografov.

2. Ak kontrolní úradníci nájdú po vykonaní kontroly dostatočné dôkazy vedúce k dôvodnému podozreniu z podvodu, majú právo poslať vozidlo do schválenej dielne na vykonanie ďalších kontrol, najmä či tachograf:

a) správne funguje;

b) správne zaznamenáva a ukladá údaje a či sú správne kalibračné parametre.

3. Kontrolní úradníci sú oprávnení žiadať od schválených dielní vykonanie skúšok uvedených v odseku 2 a osobitných skúšok určených na zistenie prítomnosti manipulačných zariadení. Ak sa manipulačné zariadenia zistia, vybavenie vrátane samotného zariadenia, jednotky vozidla alebo jej komponentov a karty vodiča môže byť z vozidla odstránené a môže sa použiť ako dôkaz v súlade s vnútrostátnymi predpismi zaobchádzania s takýmito dôkazmi.

4. Kontrolní úradníci využívajú v prípade potreby možnosť kontrolovať tachografy a karty vodiča, ktoré sa nachádzajú na mieste počas kontroly v priestoroch podnikov.

Článok 39

Odborná príprava kontrolných úradníkov

1. V záujme dosiahnutia účinnej a harmonizovanej kontroly a presadzovania členské štaty zabezpečia, aby kontrolní úradníci boli dobre vyškolení na analýzu zaznamenaných údajov a kontrolu tachografov.

2. Členské štaty informujú Komisiu o požiadavkách na odbornú prípravu svojich kontrolných úradníkov do 2. septembra 2016.

▼B

3. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov opatrenia, pričom špecifikuje obsah počiatočnej a priebežnej odbornej prípravy kontrolných úradníkov vrátane metód odbornej prípravy, ako účelovo zamierať kontroly a ako odhaľovať manipulačné zariadenia a podvod. Tieto opatrenia zahŕňajú usmernenia zamerané na uľahčenie vykonávania príslušných ustanovení tohto nariadenia a nariadenia (ES) č. 561/2006. Takéto vykonávanie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 42 ods. 3.

4. Členské štaty zahrňú obsah špecifikovaný Komisiou do odbornej prípravy kontrolných úradníkov.

Článok 40

Vzájomná pomoc

Členské štaty si navzájom pomáhajú pri uplatňovaní tohto nariadenia a pri kontrole jeho dodržiavania.

V rámci tejto vzájomnej pomoci si príslušné orgány členských štátov predovšetkým pravidelne posielajú všetky dostupné informácie týkajúce sa porušení tohto nariadenia montážnymi firmami a dielňami, typov manipulácií a sankcií uvalených za ne.

Článok 41

Sankcie

1. Členské štaty v súlade so svojimi ústavnými postupmi stanovia pravidlá pre sankcie uplatnitelné v prípade porušenia tohto nariadenia a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonania. Tieto sankcie sú účinné, primerané, odrádzajúce a nediskriminačné a zodpovedajú kategóriám porušení predpisov stanoveným v smernici 2006/22/ES.

2. Členské štaty informujú Komisiu o uvedených opatreniach a o pravidlách sankcií do 2. marca 2016. Informujú Komisiu o každej ďalšej zmene uvedených opatrení.

KAPITOLA VIII
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 42

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Týmto výborom je výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 treťí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

▼B

Pokiaľ sa stanovisko výboru má získať písomným postupom, tento postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v lehote na zaslanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada väčšina členov výboru.

Článok 43

Fórum pre tachografy

1. Zriadi sa fórum pre tachografy, aby sa podporil dialóg o technických otázkach týkajúcich sa tachografov medzi expertmi členských štátov, členmi výboru uvedeného v článku 42 a expertmi z tretích krajín, ktoré používajú tachograf na základe dohody AETR.
2. Členské štaty by mali ako expertov do fóra pre tachografy vysielať expertov, ktorí sa podieľajú na práci výboru uvedeného v článku 42.
3. Fórum pre tachografy je otvorené pre expertov zo zainteresovaných tretích krajín, ktoré sú zmluvné strany dohody AETR.
4. Do fóra pre tachografy sa pozvú zainteresované strany, zástupcovia výrobcov vozidiel, výrobcovia tachografov, sociálni partneri a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov.
5. Fórum pre tachografy prijme svoj rokovací poriadok.
6. Fórum pre tachografy zasadá aspoň raz ročne.

Článok 44

Oznámenie vnútrostátnych opatrení

Členské štáty oznámia Komisii znenie zákonov, právnych predpisov a správnych opatrení, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tohto nariadenia, najneskôr do 30 dní od dátumu ich prijatia a po prvýkrát do 2. marca 2015.

Článok 45

Zmena nariadenia (ES) č. 561/2006

Nariadenie (ES) č. 561/2006 sa týmto mení takto:

1. do článku 3 sa za písmeno a) vkladá toto písmeno:

„aa. vozidlá alebo jazdné súpravy s maximálnou prípustnou hmotnosťou nepresahujúcou 7,5 tony, ktoré sa používajú na prepravu materiálu, zariadení alebo strojov, ktoré vodič používa počas svojej práce, a to iba v okruhu 100 km od základnej podniku a pod podmienkou, že vedenie vozidla nepredstavuje hlavnú činnosť vodiča;“

▼B

2. článok 13 ods. 1 sa mení takto:

a) v písmenách d), f) a p) sa slová „50 kilometrov“ alebo „50 km“ nahradzajú slovami „100 km“;

b) prvý pododsek písmena d) sa nahradza takto:

„d) vozidlami alebo jazdnými súpravami s maximálnou prípustnou hmotnosťou nepresahujúcou 7,5 tony, ktoré používajú poskytovatelia univerzálnych služieb v zmysle článku 2 ods. 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlach rozvoja vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (*) na dodávku zásielok ako súčasť univerzálnnej služby.“

(*) Ú. v. ES L 15, 21.1.1998, s. 14.“

Článok 46

Prechodné opatrenia

Pokiaľ sa vykonávacie akty uvedené v tomto nariadení neprijali tak, aby sa mohli uplatňovať v čase začiatku uplatňovania tohto nariadenia, až do začatia uplatňovania vykonávacích aktov uvedených v tomto nariadení sa nadálej prechodne uplatňujú ustanovenia nariadenia (EHS) č. 3821/85 vrátane jeho prílohy IB.

Článok 47

Zrušenie

Týmto sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 3821/85. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 48

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

S výhradou prechodných opatrení podľa článku 46 sa začne uplatňovať od 2. marca 2016. Články 24, 34 a 45 sa však začnú uplatňovať od 2. marca 2015.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

▼B

PRÍLOHA I

**POŽIADAVKY NA KONŠTRUKCIU, SKÚŠANIE, INŠTALÁCIU
A INŠPEKCIU PRE ANALÓGOVÉ TACHOGRAFY**

I. VYMEDZENIE POJMOV

V tejto prílohe:

- a) „záznamové zariadenie“ alebo „analógový tachograf“ znamená :
zariadenie určené na inštaláciu do cestných vozidiel na automatické alebo poloautomatické zobrazenie a zaznamenanie podrobností o pohybe takýchto vozidiel a podrobností o určitých dobách činnosti ich vodičov;
- b) „konštanta záznamového zariadenia“ znamená :
numerickú hodnotu vstupného signálu potrebnú na zobrazenie a zaznamenanie prejdenej vzdialenosť 1 km; táto konštanta sa musí vyjadriť bud' v otáčkach motora na kilometer ($k = \dots \text{ rev/km}$), alebo v impulzoch na kilometr ($k = \dots \text{ imp/km}$);
- c) „charakteristický koeficient vozidla“ znamená :
numerickú charakteristiku udávajúcu hodnotu výstupného signálu emitovaného časťou vozidla spájajúcou ju so záznamovým zariadením (vývodný hriadeľ alebo náprava prevodovky), zatiaľ čo vozidlo prejde vzdialosť jedného nameraného kilometra za normálnych skúšobných podmienok (pozri časť VI bod 4 tejto prílohy). Charakteristický koeficient je vyjadrený bud' v otáčkach motora na kilometr ($w = \dots \text{ rev/km}$), alebo v impulzoch na kilometr ($w = \dots \text{ imp/km}$);
- d) „skutočný obvod pneumatík kolies“ znamená :
priemer vzdialenosť prejdených niekoľkými kolesami pohybujúceho sa vozidla (hnacie kolesá) v priebehu jednej úplnej rotácie. Meranie týchto vzdialostí sa musí vykonať za normálnych skúšobných podmienok (pozri časť VI bod 4 tejto prílohy) a je vyjadrené v tvare: $l = \dots \text{ mm}$.

II. VŠEOBECNÉ CHARAKTERISTIKY A FUNKCIE ZÁZNAMOVÉHO ZARIADENIA

Zariadenie musí byť schopné zaznamenávať:

1. vzdialosť prejdenú vozidlom;
2. rýchlosť vozidla;
3. dobu jazdy;
4. iné doby práce alebo pohotovosti;
5. prestávky v práci a doby denného odpočinku;
6. otvorenie puzdra obsahujúceho záznamový list;
7. v prípade elektronického záznamového zariadenia fungujúceho na základe signálu prenášaného elektricky zo snímača rýchlosťi a vzdialosti akékoľvek prerušenie dodávky prúdu záznamovému zariadeniu presahujúce 100 milisekund (okrem osvetlenia), dodávky prúdu snímaču rýchlosťi a vzdialosti a akékoľvek prerušenie signálneho vedenia snímača rýchlosťi a vzdialenosťi.

Pre vozidlá používané dvoma vodičmi musí byť zariadenie schopné zaznamenávať súčasne, ale odlišne a v dvoch oddelených záznamových listoch podrobnosti o dobach uvedených v prvom odseku bodoch 3, 4 a 5.

▼B

III. KONŠTRUKČNÉ POŽIADAVKY NA ZÁZNAMOVÉ ZARIADENIE

a) Všeobecne

1. Záznamové zariadenie obsahuje:

1.1. Vizuálne prístroje zobrazujúce:

- prejdenú vzdialenosť (zapisovač vzdialenosťí),
- rýchlosť (rýchlomer),
- čas (hodiny).

1.2. Záznamové prístroje obsahujúce:

- zapisovač prejdenej vzdialosti,
- zapisovač rýchlosťi,
- jeden alebo viac zapisovačov času splňajúcich požiadavky stanovené v písmene c) bode 4.

1.3. Značkovacie zariadenie zobrazujúce na záznamovom liste jednotlivo:

- každé otvorenie puzdra obsahujúceho tento záznamový list,
- pre elektronické záznamové zariadenie, ako je definované v bode 7 prvého odseku časti II, akékoľvek prerušenie dodávky prúdu záznamovému zariadeniu presahujúce 100 milisekund (okrem osvetlenia), dokiaľ sa znova nezapne dodávka prúdu,
- pre elektronické záznamové zariadenie, ako je definované v bode 7 prvého odseku časti II, akékoľvek prerušenie dodávky prúdu snímaču rýchlosťi a vzdialosti presahujúce 100 milisekund a akékoľvek prerušenie signálneho vedenia snímača rýchlosťi a vzdialosti.

2. Akékoľvek zahrnutie ďalšieho vybavenia prístrojov do zariadenia uvedeného v bode 1 nesmie prekážať správnej činnosti povinných zariadení alebo ich odčítaniu údajov z týchto zariadení.

Zariadenie musí byť predložené na schválenie celé so všetkými doplnkovými prístrojmi.

3. Materiály

3.1. Všetky časti záznamového zariadenia musia byť vyrobéné z materiálov s dosťatočnou stabilitou a mechanickou pevnosťou a stabilnými elektrickými a magnetickými charakteristikami.

3.2. Akékoľvek modifikácia časti zariadenia alebo charakteru materiálov použitých na jeho výrobu musí byť pred použitím vo výrobe predložená na schválenie orgánu, ktorý pre zariadenie udelil typové schválenie.

4. Meranie prejdenej vzdialenosťi

Prejdené vzdialenosťi sa môžu merať a zaznamenávať buď:

- tak, aby zahrňali pohyb dopredu aj dozadu, alebo
- tak, že sa zahrne len pohyb dopredu.

Akékoľvek zaznamenávanie pohybov dozadu nesmie za nijakých okolností ovplyvniť zreteľnosť a presnosť iných záznamov.

▼B

5. Meranie rýchlosťi

- 5.1. Rozsah merania rýchlosťi bude taký, ako je stanovené v osvedčení o typovom schválení.
- 5.2. Vlastná frekvencia a tlmenie meracieho zariadenia musí byť také, aby prístroje zobrazujúce a zaznamenávajúce rýchlosť mohli v rozsahu merania sledovať akceleračné zmeny až do 2 m/s^2 v hraniciach schválených tolerancií.

6. Meranie času (hodiny)

- 6.1. Kontrola mechanizmu opäťovného nastavenia hodín musí byť umiestnená vnútri puzdra obsahujúceho záznamový list; každé otvorenie puzdra musí byť automaticky zaznamenané na záznamovom liste.
- 6.2. Ak je mechanizmus pohybu dopredu záznamového listu riadený hodinami, musí byť čas, v ktorom hodiny pôjdu správne po úplnom natiahnutí, aspoň o 10 % väčší ako doba zaznamenávania zodpovedajúca maximálnemu zaťaženiu listu zariadenia.

7. Osvetlenie a ochrana

- 7.1. Vizuálne prístroje zariadenia musia byť vybavené vhodným neoslňujúcim osvetlením.
- 7.2. Pre bežné podmienky používania musia byť všetky vnútorné časti zariadenia chránené voči vlhkosti a prachu. Okrem toho musia byť chránené pred falošovaním pomocou zaplombovaných krytov.

b) Vizuálne prístroje

1. Indikátor prejdenej vzdialenosťi (záznamový prístroj vzdialenosťi)
  - 1.1. Hodnota najmenšieho odstupňovania na prístroji zobrazujúcom prejdenú vzdialenosť musí byť 0,1 km. Čísla zobrazujúce hektometre musia byť jasne odlišné od tých, ktoré zobrazujú celé kilometre.
  - 1.2. Čísla na záznamovom prístroji vzdialenosťi musia byť jasne čitateľné a musia mať výšku aspoň 4 mm.
  - 1.3. Záznamový prístroj vzdialenosťi musí byť schopný ukazovať aspoň do 99 999,9 km.

2. Indikátor rýchlosťi (rýchlomer)

- 2.1. V rozsahu merania musí byť rýchlosťná škála jednotne odstupňovaná po 1, 2, 5 alebo 10 km/h. Hodnota odstupňovania rýchlosťi (priestor medzi 2 následnými značkami) nesmie presahovať 10 % maximálnej rýchlosťi zobrazenej na stupnici.
- 2.2. Rozsah naznačený mimo meraného potrebného rozsahu nemusí byť označený čislami.
- 2.3. Dĺžka každého intervalu na stupnici predstavujúca rozdiel rýchlosťi 10 km/h nesmie byť menšia ako 10 mm.
- 2.4. Na indikátore s ihlou nesmie vzdialenosť medzi ihlou a čelom prístroja presahovať 3 mm.

3. Indikátor času (hodiny)

Indikátor času musí byť viditeľný zvonku prístroja a musí poskytovať jasný, jednoduchý a jednoznačný údaj.

▼B

c) Záznamové prístroje

1. Všeobecne

- 1.1. Všetky zariadenia, s akoukoľvek formou záznamového listu (pás alebo disk), musia byť vybavené značkou umožňujúcou správne vloženie záznamového listu, aby sa takýmto spôsobom zabezpečilo, že čas zobrazovaný hodinami a značenie času na záznamovom liste si budú navzájom zodpovedať.
- 1.2. Mechanizmus pohybujúci záznamovým listom musí byť taký, aby sa zabezpečilo, že sa záznamový list bude pohybovať bez vôle a bude sa môcť voľne vkladať a vyberať.
- 1.3. Pri záznamových listoch vo forme disku musí byť zariadenie na pohyb dopredu riadené mechanizmom hodín. V tomto prípade rotačný pohyb záznamového listu musí byť plynulý a rovnometerný s minimálnou rýchlosťou 7 mm/h, meranou na vnútorej strane kruhu označujúceho okraj oblasti registrácie rýchlosťi. Pri zariadení pásového typu, kde je pohyb záznamových listov dopredu riadený hodinovým mechanizmom, musí byť rýchlosť priamočiareho pohybu dopredu aspoň 10 mm/h.
- 1.4. Zaznamenávanie prejdenej vzdialenosťi, rýchlosťi vozidla a akéhokoľvek otvorenia puzdra obsahujúceho záznamový list alebo listy musí byť automatické.

2. Zaznamenávanie prejdenej vzdialenosťi

- 2.1. Každý kilometer prejdenej vzdialenosťi musí byť v zázname znázorený zmenou aspoň o 1 mm na príslušnej súradnici.
- 2.2. Dokonca aj pri rýchlosťach dosahujúcich hornú hranicu rozsahu merania musí byť záznam vzdialenosťi zreteľne čitateľný.

3. Zaznamenávanie rýchlosťi

- 3.1. Pri akejkoľvek forme záznamového listu sa dotykový hrot zaznamenávajúci rýchlosť musí pohybovať v priamke a v pravých uhloch na smer pohybu záznamového listu. Pohyb dotykového hrotu môže však byť aj krivočiary za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

— stopa zakreslená dotykovým hrotom musí byť kolmá na priemerný obvod (v prípade záznamových listov vo forme disku) alebo na os (v prípade záznamových listov vo forme pásu) v oblasti vyhradenej na zobrazovanie rýchlosťi,

— pomer medzi polomerom zakrivenia stopy zakreslenej dotykovým hrotom a šírkou oblasti vyhradenej pre zapisovanie rýchlosťi nesmie byť menší než 2,4 k 1 pri akejkoľvek forme záznamového listu,

— značky na časovom meradle musia prechádzať oblasť záznamu v krivke s rovnakým polomerom, ako má stopa zakreslená dotykovým hrotom. Intervaly medzi značkami na časovom meradle musia predstavovať dobu nepresahujúcu 1 hodinu.

- 3.2. Každá zmena v rýchlosťi 10 km/h musí byť znázornená v zázname pomocou zmeny aspoň 1,5 mm na príslušnej súradnici.

▼B

4. Čas zaznamenávania

- 4.1. Záznamové zariadenie musí byť konštruované tak, aby sa doba jazdy vždy zaznamenala automaticky a aby bolo možné v prípade potreby spínacím zariadením oddelene zaznamenávať ostatné časové obdobia, ako sa uvádzajú v článku 34 ods. 5 písm. b) bodoch ii), iii) a iv) tohto zariadenia.
- 4.2. Z charakteristik stôp, ich vzájomných poloh a v prípade potreby zo znakov stanovených v článku 34 tohto zariadenia musí byť možné zreteľne rozlíšiť rôzne časové obdobia. Rôzne časové obdobia by mali byť navzájom odlišné v zázname podľa rozdielov v hrúbke príslušných stôp alebo akýmkoľvek iným systémom aspoň s rovnakou účinnosťou z hľadiska čitateľnosti a jednoduchosti interpretácie záznamu.
- 4.3. V prípade vozidiel s posádkou zloženou z viac ako jedného vodiča sa musí zaznamenávanie stanovené v bode 4.1 robiť na oddelených záznamových listoch, z ktorých každý záznamový list bude pridelený jednému vodičovi. V tomto prípade pohyb jednotlivých záznamových listov dopredu musí byť ovplyvňovaný buď jedným mechanizmom, alebo oddelenými synchronizovanými mechanizmami.

d) Uzámykacie zariadenie

- Puzdro obsahujúce záznamový list alebo listy a riadenie mechanizmu na opäťovné nastavenie hodín musí byť zabezpečené zámkou.
- Každé otvorenie puzdra obsahujúceho záznamový list alebo listy a riadenie mechanizmu na opäťovné nastavenie hodín musí byť automaticky zaznamenané na záznamový list alebo záznamové listy.

e) Značky

- Na čelnej strane zariadenia musia byť tieto značky:
  - tesne pri symbolu zobrazenom záznamovým zariadením vzdialenosť jednotka merania vzdialosti označená skratkou „km“,
  - blízko stupnice rýchlosťi značka „km/h“,
  - rozsah merania rýchomeru vo forme „Vmin ... km/h, Vmax ... km/h“. Táto značka nie je potrebná, ak je zobrazená na popisnej doske zariadenia.

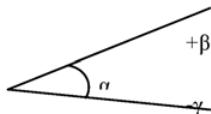
Tieto požiadavky sa však neuplatňujú na záznamové zariadenia schválené pred 10. augustom 1970.

- Popisná doska musí byť zabudovaná do zariadenia a musia na nej byť nasledujúce značky, ktoré musia byť viditeľné na zariadení po inštalácii:

- meno a adresa výrobcu zariadenia,
- číslo výrobcu a rok výroby,
- schvaľovacia značka pre typ zariadenia,
- konštantu zariadenia v tvare „k = ... rev/km“ alebo „k = ... imp/km“,
- voliteľne rozsah merania rýchlosťi v tvare určenom v bode 1,

▼B

— ak by citlivosť prístroja na uhol sklonu mohla ovplyvniť údaje poskytované prístrojom za hranice povolených tolerancií, povolený uhol vyjadrený ako:

kde je uhol α meraný z horizontálnej polohy čelnej strany (správne upevnenej) zariadenia, na ktorý je prístroj kalibrovaný, zatiaľ čo β a γ predstavujú v poradí povolené horné a dolné odchýlky od uhla kalibravania α .

f) Maximálne tolerancie (vizuálne a záznamové prístroje)

1. Na skúšobnom zariadení pred inštaláciou:

a) prejdená vzdialenosť:

1 % viac alebo menej ako skutočná vzdialenosť, keď je táto vzdialenosť aspoň 1 kilometer;

b) rýchlosť:

o 3 km/h viac alebo menej ako skutočná rýchlosť;

c) čas:

± 2 minúty za deň, maximálne 10 minút za sedem dní v prípadoch, keď doba chodu hodín po natiahnutí nie je menšia ako tento čas.

2. Pri inštalácii:

a) prejdená vzdialenosť:

2 % viac alebo menej ako skutočná vzdialenosť, keď je táto vzdialenosť aspoň 1 kilometer;

b) rýchlosť:

o 4 km/h viac alebo menej ako skutočná rýchlosť;

c) čas:

$\pm$ dve minúty za deň alebo

± 10 minút za sedem dní.

3. Pri použití:

a) prejdená vzdialenosť:

4 % viac alebo menej ako skutočná vzdialenosť, keď je táto vzdialenosť aspoň 1 kilometer;

b) rýchlosť:

o 6 km/h viac alebo menej ako skutočná rýchlosť;

c) čas:

$\pm$ dve minúty za deň alebo

± 10 minút za sedem dní.

▼B

4. Maximálne tolerancie stanovené v bodoch 1, 2 a 3 sú platné pre teploty medzi 0 °C a 40 °C, teploty sú snímané v tesnej blízkosti zariadenia.
5. Meranie maximálnych tolerancií stanovených v bodoch 2 a 3 sa realizuje za podmienok stanovených v časti VI.

IV. ZÁZNAMOVÉ LISTY**a) Všeobecne**

1. Záznamový list musí byť taký, aby nebránil normálnemu fungovaniu prístroja a aby záznamy, ktoré obsahuje, boli neodstráiteľné a ľahko čitateľné a identifikovateľné.

Záznamové listy si musia zachovať svoje rozmery a akékoľvek zápis, ktoré sa na nich nachádzajú, za normálnych podmienok vlhkosti a teploty.

Okrem toho musí byť možné zaznamenávať údaje na záznamových listoch bez toho, aby sa poškodili, a bez ovplyvnenia čitateľnosti záznamov, informácií uvedených v článku 34 tohto nariadenia.

Za normálnych skladovacích podmienok musia záznamy zostať čitateľné aspoň 1 rok.

2. Minimálna záznamová schopnosť záznamových listov bez ohľadu na ich tvar musí byť 24 hodín.

Ak je niekoľko diskov spojených dohromady v záujme zvýšenia plynulej záznamovej kapacity, ktorá sa môže dosiahnuť bez zasahovania personálu, musia byť spoje medzi rôznymi diskami urobené tak, aby nedošlo k prerušeniam alebo k presahom pri zaznamenávaní údajov v bode prechodu z jedného disku do druhého.

b) Záznamové oblasti a ich odstupňovanie

1. Záznamové listy majú obsahovať tieto záznamové oblasti:

- oblasť výlučne vyhradenú pre údaje týkajúce sa rýchlosťi,
- oblasť výlučne vyhradenú pre údaje týkajúce sa prejdenej vzdialnosti,
- jedna alebo viac oblastí pre údaje týkajúce sa jazdnej doby, iných pracovných dôb a dôb pohotovosti, prestávok v práci a odpočinkových dôb pre vodičov.

2. Oblast' pre zaznamenávanie rýchlosťi musí byť rozdelená na úseky 20 km za hodinu alebo menej. Rýchlosť zodpovedajúca každej značke na stupnici musí byť zobrazená pri značke číslicou. V tejto oblasti musí byť aspoň raz zobrazený symbol „km/h“. Posledná značka na stupnici sa musí zhodovať s hornou hranicou rozsahu merania.

3. Oblast' pre zaznamenávanie prejdenej vzdialenosťi musí byť stanovená tak, aby sa bez problémov mohol odčítať počet prejdených kilometrov.

4. Oblast' alebo oblasti vyhradené pre zaznamenávanie dôb uvedených v bode 1 musia byť označené tak, aby sa dali zreteľne rozlíšiť rôzne časové úseky.

▼B

- c) Informácie, ktoré majú byť vytlačené na záznamových listoch

Na každom záznamovom liste musia byť v tlačenej podobe napísané tieto informácie:

- meno a adresa alebo obchodný názov výrobcu,
- schvaľovacia značka pre model záznamového listu,
- schvaľovacia značka pre typ alebo typy zariadení, v ktorých sa záznamový list môže použiť,
- horná hranica rozsahu merania rýchlosťi vytlačená v kilometroch za hodinu.

Pri minimálnych ďalších požiadavkách musí mať každý záznamový list v tlačenej podobe časovú mieru odstupňovanú tak, aby sa čas dal čítať priamo v 15-minútových intervaloch, pričom sa bez ťažkosti môže určiť každý 5-minútový interval.

- d) Voľný priestor pre ručne písané poznámky

Na záznamových listoch musí byť ponechaný voľný priestor, aby vodiči mohli zapísat' minimálne tieto údaje:

- priezvisko a meno vodiča,
- dátum a miesto, kde sa používanie záznamového listu začína, a dátum a miesto, kde sa končí,
- registračné číslo alebo čísla vozidla alebo vozidiel, na ktoré je vodič pridelený počas používania záznamového listu,
- údaje z počítača kilometrov z vozidla alebo vozidiel, na ktoré je vodič pridelený počas používania záznamového listu,
- čas, v ktorom sa uskutoční nejaká zmena vozidla.

V. INŠTALÁCIA ZÁZNAMOVÉHO ZARIADENIA

1. Záznamové zariadenie musí byť vo vozidle umiestnené tak, aby mal vodič jasný výhľad zo svojho sedadla na rýchomer, indikátor vzdialenosť a hodiny, pričom súčasne všetky časti týchto prístrojov vrátane hnacích častí sú chránené voči náhodnému poškodeniu.
2. Musí byť možné prispôsobenie konštanty záznamového zariadenia charakteristickému koeficientu vozidla pomocou vhodného zariadenia, známeho ako adaptér.

Vozidlá s dvoma alebo viacerými pomermi zadných náprav musia byť vybavené spinačom, aby uvedené rôzne pomery mohli byť automaticky zosúladené s pomerom, na ktorý bolo zariadenie vo vozidle adaptované.

3. Po prekontrolovaní zariadenia pri inštalačii musí byť vo vozidle vedľa prístroja alebo priamo na ňom pripevnený inštalačný štitok, a to tak, aby bol jasne viditeľný. Po každej inšpekcii schválenou montážou firmou alebo dielňou požadujúcou zmenu v nastavení samotnej inštálacie musí byť na mieste predošlého štitku pripevnený nový inštalačný štitok.

Tento inštalačný štitok musí zobrazovať aspoň tieto údaje:

- názov, adresu alebo obchodný názov schválenej montážnej firmy, dielne alebo schváleného výrobcu vozidla,
- charakteristický koeficient vozidla v tvare „w = ... rev/km“ alebo „w = ... imp/km“,

▼B

- skutočný obvod pneumatík kolies v tvare „l = ... mm“,
- dátumy, keď bol určený charakteristický koeficient vozidla a bol nameraný skutočný obvod pneumatík kolies.

4. Plombovanie

Zaplombované musia byť tieto časti:

- a) inštalačný štítok, pokiaľ nie je pripojený tak, že ho nemožno odstrániť bez poškodenia značiek, ktoré sa na ňom nachádzajú;
- b) obe strany spoja medzi záznamovým zariadením a vozidlom;
- c) samotný adaptér a bod jeho vstupu do obvodu;
- d) spínací mechanizmus pre vozidlá s dvoma alebo viacerými nápravami;
- e) spoje pripájajúce adaptér a spínač k ostatnému zariadeniu;
- f) obaly požadované podľa časti III písm. a) bodu 7.2;
- g) kryt umožňujúci prístup k prostriedkom, ktorými možno prispôsobiť konštantu záznamového zariadenia charakteristickému koeficientu vozidla.

V jednotlivých prípadoch sa môžu požadovať ďalšie plomby na schválenie typu zariadenia a poznámky o umiestnení uvedených plomb musia byť urobené na osvedčení o tomto schválení.

Plomby uvedené v prvom odseku písm. b), c) a e) je povolené odstrániť:

- v prípadoch núdze,
- na účely inštalácie, úpravy alebo opravy zariadenia obmedzujúceho rýchlosť alebo iného zariadenia, ktoré prispieva k bezpečnosti na ceste,

za predpokladu, že záznamové zariadenie naďalej funguje spoľahlivo a správne a že ho schválená montážna firma alebo dielňa hned' po tom, ako namontovala zariadenie obmedzujúce rýchlosť alebo iné zariadenie, ktoré prispieva k bezpečnosti na ceste, alebo v iných prípadoch do siedmich dní znova zaplombuje. V prípade, že sa uvedené plomby porušia, musí byť pripravené pisomné vyjadrenie, v ktorom sa uvedú dôvody takého konania, a musí byť k dispozícii príslušnému orgánu.

5. Káble spájajúce záznamové zariadenie s prenášačom impulzov musia byť chránené súvislým plastom potiahnutým oceľovým plášťom chráneným pred hrdzou s lisovanými koncami, a to s výnimkou prípadov, keď je zaručená ekvivalentná ochrana pred manipuláciou inými prostriedkami (napríklad elektronickým monitorovaním, ako je signálne zakódovanie) schopnými odhaliť prítomnosť akéhokoľvek zariadenia, ktoré nie je nevyhnutné pre správnu prevádzku záznamového zariadenia a ktorého účelom je zabrániť spoľahlivej prevádzke záznamového zariadenia pomocou skratu alebo prerušenia, alebo modifikáciou elektronických údajov snímača rýchlosť a vzdialenosť. Spoj zahrnutý v zaplombovaných spojeniach sa považuje za súvislý v zmysle tohto nariadenia.

Uvedené elektronické monitorovanie možno nahradíť elektronickou kontroloou, prostredníctvom ktorej sa zabezpečí, že záznamové zariadenie dokáže zaznamenať akýkoľvek pohyb vozidla, a to nezávisle od signálu snímača rýchlosť a vzdialenosť.

▼B

Na účely uplatňovania tohto bodu sú vozidlá kategórie M₁ a N₁ vozidlá v zmysle časti A prílohy II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2007/46/ES⁽¹⁾. V prípade vozidiel, ktoré sú vybavené tachogrammi v súlade s týmto nariadením a nie je v nich nainštalovaný pancierový kábel medzi snímačmi vzdialenosť a rýchlosť a záznamovým zariadením, sa namontuje adaptér, a to podľa možnosti čo najbližšie k snímačom vzdialosti a rýchlosť.

Pancierový kábel sa namontuje od adaptéra k záznamovému zariadeniu.

VI. KONTROLY A INŠPEKcie

Členské štaty menujú organizácie, ktoré budú vykonávať kontroly a inšpekcie.

1. Osvedčenia na nové alebo opravené prístroje

Každé jednotlivé zariadenie, či už je nové, alebo opravené, sa overí s ohľadom na jeho správnu činnosť a presnosť jeho údajov a záznamov v rámci limitov stanovených v časti III písm. f) bode 1 a zaplombuje v súlade s časťou V bodom 4 prvým odsekom písm. f).

Na tento účel si členské štaty môžu vyhradniť právo na počiatočné overenie pozostávajúce z kontroly a potvrdenia zhody nového alebo opraveného zariadenia s typovo schváleným modelom a/alebo s požiadavkami tohto nariadenia alebo môžu poveriť týmto osvedčovaním výrobcov alebo ich splnomocnených zástupcov.

2. Inštalácia

Po pripojení vo vozidle musí zariadenie a celá inštalácia vyhovovať ustanoveniam o maximálnych toleranciach stanovených v časti III písm. f) bode 2.

Inšpekčné skúšky vykoná schválená montážna firma alebo dielňa na vlastnú zodpovednosť.

3. Pravidelné inšpekcie

a) Pravidelné inšpekcie zariadenia nainštalovaného vo vozidle sa uskutočňujú aspoň každé dva roky a môžu sa vykonávať zároveň so skúškami spôsobilosti vozidiel pre prevádzku na cestách.

Uvedené inšpekcie zahŕňajú tieto kontroly:

- či zariadenie správne pracuje,
- či má zariadenie typovú schvaľovaciu značku,
- či je pripojený inštalačný štítok,
- či sú plomby na zariadení a iných častiach inštalácie neporušené,
- skutočný obvod pneumatík.

b) Inšpekcia na zabezpečenie súladu s časťou III písm. f) bodom 3 o maximálnych toleranciach pri používaní sa uskutoční aspoň raz za každých šesť rokov, hoci každý členský štát si môže vyhradniť kratší inšpekčný interval pre vozidlá registrované na jeho území. Takéto inšpekcie musia zahŕňať výmenu inštalačného štítku.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/46/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa zriaďuje rámcové pravidlo pre typové schvaľovanie motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel, systémov, komponentov a samostatných technických jednotiek určených pre tieto vozidlá (Ú. v. EÚ L 263, 9.10.2007, s. 1).

▼B

4. Meranie chýb

Meranie chýb pri inštalácii a počas používania sa uskutoční za týchto podmienok, ktoré je potrebné považovať za súčasť štandardných skúšobných podmienok:

- nezaťažené vozidlo pri normálnej prevádzke,
- tlak pneumatík v súlade s pokynmi výrobcu,
- opotrebovanie pneumatík v rámci limitov povolených vnútrostátnymi právnymi predpismi,
- pohyb vozidla: vozidlo poháňané vlastným motorom sa musí pohybovať v priamke a na rovnom povrchu rýchlosťou 50 ± 5 km/h. Skúška sa môže vykonať aj na vhodnom skúšobnom zariadení za predpokladu, že má porovnatelnú presnosť.

▼B*PRÍLOHA II***SCHVALOVACIA ZNAČKA A OSVEDČENIE****I. SCHVALOVACIA ZNAČKA**

1. Schvaľovaciu značku tvorí:

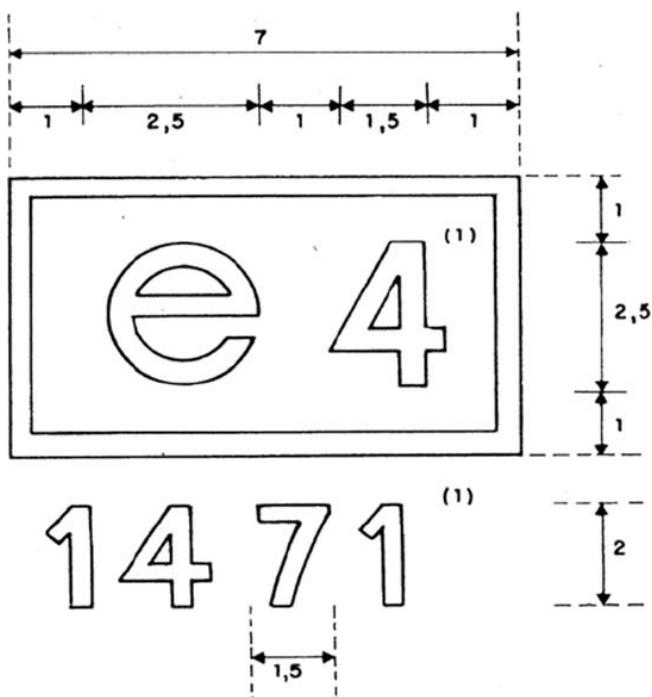
- a) obdĺžnik, v ktorom je umiestnené písmeno „e“, za ktorým nasleduje rozlišovacie číslo alebo písmeno štátu, ktorý vydal schválenie v súlade s nasledujúcimi dohodnutými znakmi:

Belgicko	6
Bulharsko	34
Česká republika	8
Dánsko	18
Nemecko	1
Estónsko	29
Írsko	24
Grécko	23
Španielsko	9
Francúzsko	2
Chorvátsko	25
Talianisko	3
Cyprus	CY
Lotyšsko	32
Litva	36
Luxembursko	13
Maďarsko	7
Malta	MT
Holandsko	4
Rakúsko	12
Poľsko	20
Portugalsko	21
Rumunsko	19
Slovinsko	26
Slovensko	27
Fínsko	17
Švédsko	5
Spojené kráľovstvo	11,
	ako aj

- b) schvaľovacie číslo zodpovedajúce číslu schvaľovacieho osvedčenia udeleného pre prototyp záznamového zariadenia alebo záznamového listu, alebo čísla tachografovej karty, ktoré je umiestnené na akomkoľvek mieste v tesnej blízkosti uvedeného obdĺžnika.

▼B

2. Schvaľovacia značka sa zobrazí na popisnej doske každej sústavy zariadenia a na každom záznamovom liste a na každej tachografovej karte. Nesmie byť odstráiteľná a musí byť vždy zreteľne čitateľná.
3. Rozmery schvaľovacej značky načrtnuté nižšie (¹) sú vyjadrené v mm. Tieto rozmery sú minimálne. Pomery medzi rozmermi sa musia dodržať.

(¹) Uvedené čísla sú len ilustračné.

▼B**II. OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ PRE ANALÓGOVÉ TACHOGRAFY**

Členský štát, ktorý udeli osvedčenie o schválení, vydá žiadateľovi osvedčenie o schválení, ktorého vzor sa uvádza nižšie. V prípade poskytovania informácií o vydaných osvedčeniach ostatným členským štátom alebo v prípade ich odobrания by členský štát mal použiť kópie tohto osvedčenia.

OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ

Názov príslušného orgánu .....

Oznámenie o ⁽¹⁾:

- schválení typu záznamového zariadenia
- odobraní osvedčenia o schválení typu záznamového zariadenia
- schválení modelového záznamového listu
- odobraní osvedčenia o schválení modelového záznamového listu

..... Schválenie č. ....

1. Obchodná značka alebo názov .....
2. Názov typu alebo modelu .....
3. Názov výrobcu .....
4. Adresa výrobcu .....
5. Predložený na schválenie dňa .....
6. Skúšaný v .....
7. Dátum a číslo skúšky (skúšok) .....
8. Dátum schválenia .....
9. Dátum odobrania osvedčenia o schválení .....
10. Typ alebo typy záznamového zariadenia, v ktorých sa má list používať ....
11. Miesto .....
12. Dátum .....
13. Priložené opisné dokumenty .....
14. Poznámky (v prípade potreby vrátane umiestnenia plomb)

.....
(podpis)

⁽¹⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

▼B**III. OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ PRE DIGITÁLNE TACHOGRAFY**

Členský štát, ktorý udeli osvedčenie o schválení, vydá žiadateľovi osvedčenie o schválení, ktorého vzor je uvedený nižšie. V prípade poskytovania informácií o vydaných osvedčeniach ostatným členským štátom alebo v prípade ich odobrания by členský štát mal použiť kópie tohto osvedčenia.

OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ PRE DIGITÁLNE TACHOGRAFY

Názov príslušného orgánu .....

Oznámenie o ⁽¹⁾:

☐ schválení	☐ odobraní osvedčenia o schválení
☐ modeli záznamového zariadenia	
☐ komponente záznamového zariadenia ⁽²⁾	
☐ karte vodiča	
☐ dielenskej karte	
☐ podnikovej karte	
☐ karte kontrolóra	

..... Schválenie č. ....

1. Výrobná alebo obchodná značka .....
2. Názov modelu .....
3. Názov výrobcu .....
4. Adresa výrobcu .....
5. Predložený na schválenie dňa .....
6. Laboratórium(-á) .....
7. Dátum a číslo správy o skúške .....
8. Dátum schválenia .....
9. Dátum odobrania osvedčenia o schválení .....
10. Model záznamového(-ých) zariadenia(-i), v ktorom(-ých) sa má použiť príslušný komponent .....
11. Miesto .....
12. Dátum .....
13. Priložené opisné dokumenty .....
14. Poznámky .....

(podpis)

⁽¹⁾ Označte križíkom príslušné polička.⁽²⁾ Uveďte, o aký komponent v tomto oznamení ide.